

Tapiola Pankki Oy

Vuosikertomus 2012

Lähellä läpi
elämän

Tapiola Pankki

Tapiola Pankki aloitti toimintansa vuonna 2004. Palvelut ovat laajentuneet kaikkiin henkilöasiakkaiden palveluihin tileistä ja korteista sijoittamiseen ja arvopaperivälitykseen sekä pienyritysten ja maatilojen palveluihin. Tapiola Pankissa työskentelee lähes 150 ammattilaista. Tapiola Pankin nimi muuttuu kesäkuussa LähiTapiola Pankiksi.

Lähellä läpi elämän

LähiTapiolassa on innokkaita autoilijoita, äitejä ja isiä, urheilijoita, koiran- ja kissanomistajia, veneilijöitä, talonrakentajia, maailmanmatkaajia, sijoittajia ja yrittäjiä. Siksi meillä on näiden asioiden turvaamiseen sellaisia ratkaisuja, joita itse haluamme ja käytämme. Huolehdimme tärkeimmistä asioistasi asiantuntemuksella ja aidosti välittäen.

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus	4
Hallituksen toimintakertomus	6
Tapiola Pankki Oy – pankkikonsernin tilinpäätös	12
Pankkikonsernin tase ja laaja tuloslaskelma	12
Pankkikonsernin rahavirtalaskelma	14
Pankkikonsernin oman pääoman muutokset	15
Pankkikonsernin tunnusluvut	16
Pankkikonsernin tilinpäätöksen liitetiedot	17
Liitetiedot pankkikonsernin laatimisperiaatteista	17
Liitetiedot pankkikonsernin riskienhallinnasta	23
Liitetiedot pankkikonsernin vakavaraisuuden hallinnasta	30
Liitetiedot pankkikonsernin segmenttiraportoinnista	33
Pankkikonsernin taseen ja tuloslaskelman liitetiedot	34
Tapiola Pankki Oy:n tase ja tuloslaskelma	47
Tapiola Pankki Oy:n rahoituslaskelma	51
Tapiola Pankki Oy:n tunnusluvut	52
Tapiola Pankki Oy:n tilinpäätöksen liitetiedot	53
Liitetiedot Tapiola Pankki Oy:n laatimisperiaatteista	53
Tapiola Pankki Oy:n taseen ja tuloslaskelman liitetiedot	53
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	64
Tilinpäätösmerkintä	64
Tilintarkastuskertomus	65

LähiTapiolan raportointi verkossa

LähiTapiolan verkkovuosisraportin 2012, yhtiöiden vuosikertomukset ja sijoituskatsaukset PDF:nä löydät osoitteesta:

www.vuosiraportti2012.lahitapiola.fi

LähiTapiola lyhyesti

LähiTapiola-ryhmä on keskinäinen täyden palvelun finanssitalo, joka tarjoaa palveluita henkilö-, maatala-, yrittäjä-, yritys- ja yhteisöasiakkaille. LähiTapiola-ryhmän muodostavat 20 alueyhtiötä, LähiTapiola Vahinkovakuutus, LähiTapiola Henkiyhtiö, Tapiola Pankki, Tapiola Varainhoito ja LähiTapiola Kiinteistövarainhoito. Yhtiöryhmän työeläkevakuutusosasto toimii LähiTapiola Eläkeyhtiö.

Tapiola Pankki lyhyesti

Tapiola Pankki on pääasiassa henkilöasiakkaiden palveluun keskittyvä nykyaikainen pankki, joka palvelee asiakkaitaan verkossa, puhelimessa ja toimistoissa ympäri Suomea. Tapiola Pankin omistavat LähiTapiola-ryhmän keskinäiset vakuutusyhtiöt ja se on tätä kautta vakuutuksenottajien omistama. Tapiola Pankki kuuluu LähiTapiola Vahinkovakuutus -konserniin.

Palvelut henkilöasiakkaille

- Tilit ja kortit. Palkkatili, jonka korko maksetaan päiväsaldoille
- Kattava ja helppokäyttöinen verkkopalvelu
- Lainat eri käyttötarkoituksiin
- Säästöt ja sijoitukset, arvopaperivälitys

Palvelut yrittäjille ja maataloille

- Tilit, säästäminen, sijoittaminen ja rahoitusratkaisut maa- ja metsätalouksille
- Säästö- ja sijoitusratkaisut sekä rahoitusratkaisut yrittäjille
- Yrittäjätilit ja maksuliikennepalvelut
- Verkkopalvelut

Tapiola Pankin asiakastyytyväisyys säilyi mainiona

Vuonna 2012 Tapiola Pankin asiakastyytyväisyys säilyi aikaisempien vuosien tapaan erittäin hyvänä. Pankin tulos oli historian paras matalasta korkotasosta huolimatta. Pankkitalletusten matala tuotto lisäsi asiakkaidemme kiinnostusta varainhoidollisiin ratkaisuihin.

Marja Pajulahti, toimitusjohtaja

Epävakaa markkinatilanne on pitänyt korot alhaisina ja alhainen korkotaso tulee jatkumaan lähivuosina. Markkinakorkojen lasku on siirtynyt asiakkaiden lainoihin nopeasti. Pitkien korkojen voidaan odottaa kuitenkin nousevan vuoden 2013 aikana, mikäli reaalitalouden käänne osuu alkuvuoteen 2013. Tällöin vuoden 2013 loppupuolella voidaan odottaa myös lyhyiden korkojen nousevan jonkin verran nykyisestä poikkeuksellisen alhaisesta tasosta. Asiakkaan talouden kannalta on kuitenkin tärkeää varmistaa oma maksukyky erityisesti pitkissä asuntolainoissa myös korkotason noustessa.

Suomalaiset kuluttajat ovat entistä vauraampia. Kahdella kolmasosalla suomalaisista ei ole lainkaan lainaa. Silti pankin valinnassa ja vaihdossa laina-asiat ovat edelleen julkisuudessa korostetusti esillä. Samalla digitaalisten ja mobiilipalvelujen käyttö kasvaa jatkuvasti.

Yritysegmentissä on suuri määrä pieniä yrityksiä, jotka kaipaavat pitkäaikaisia kumppaneita ja palveluita helpottamaan yrityksen talouden hallintaa.

Pankkitalletusten matala tuottotaso on jo lisännyt kiinnostusta varainhoidollisiin ratkaisuihin 20 000 euron sijoitusmääristä lähtien. Oma varautuminen säästämällä ja sijoittamalla koetaan yhtä tärkeämmäksi, mutta keinojen valitsemisessa tarvitaan apua erityisesti näissä palveluissa.

90%

asiakkaista antoi asiakaskyselyssä pankille hyvän tai erittäin hyvän arvosanan.

Pankkialalla viranomaisten sääntely ja pääomavaatimukset kasvavat merkittävästi. Väliaikainen pankkivero on tullut voimaan vuoden 2013 alusta 2015 asti, jonka jälkeen sen korvaksi vähintään kansallinen vakausvero. Sääntelyn lisääntyminen, velkakriisin ratkominen ja taloustilanteen heikkeneminen nostavat pankkien jälleenrahoituksen hintaa ja ovat aiheuttaneet siten koko markkinassa uusien lainojen marginaalien selvän nousun.

Ystävällistä, selkeää ja ammattitaitoista asiakaspalvelua

Tavoitteenamme on toimia henkilö-, sijoitus-, pienyritys- ja maatalo-asiakkaidemme luotettavana neuvonantajana. Tätä olemme toteuttaneet paitsi asiakaspalvelutilanteissa myös Arjen katsaus -kyselyissä. Niissä olemme kartoittaneet ajankohtaisia kuluttajien talouteen liittyviä ilmiöitä. Tällä tavoin olemme pystyneet tukemaan asiakkaidemme omien talousasioiden hoitoa.

Vuoden 2012 Sijoittajan suurennuslasi kiertueemme keräsi taas suuren joukon sijoittamisesta kiinnostuneita kuulemaan näkemyksiämme. Vuoden 2012 aikana osallistuimme nuorten talousasioiden hoitoa kartoittavaan TOKATA-hankkeeseen. Siitä saatua tietoa hyödynnämme nuorten asiakkaidemme palveluissa. Jatkamme yhteistyötä myös Marttaliiton, Veronmaksajain keskusliiton ja Eläkeliiton kanssa.

Teimme toimintavuonna verkkopankin kautta marraskuussa asiakaskyselyn, jossa selvitettiin pankkiasiakkaiden tyytyväisyyttä verkkopankkiimme ja muihin pankkipalveluihimme. Kysely osoitti, että Tapiolan pankkiasiakkaiden tyytyväisyys omaan pankkiin on edelleen mainiolla tasolla.

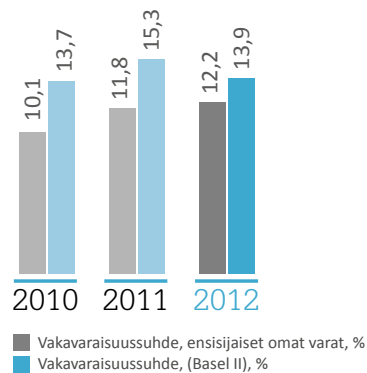
Yleisarvosana oli täsmälleen sama kuin kahtena edellisellä vuotena eli 4,16, kun korkein mahdollinen arvosana on 5. Yli 90 prosenttia vastaajista antoi Tapiola Pankille hyvän tai erittäin hyvän kokonaisarvosanan. Tulos osoittaa, että panostuksemme henkilökohtaiseen palveluun laajaan palveluverkoston ja helppokäyttöisten verkkopalvelujen kautta on ollut oikea strategia asiakasomisteiselle pankille.

Avainluvut

Tapiola Pankin avainluvut

	2012	2011	2010
Liikevaihto, milj. e	65,6	67,1	55,5
Liikevoitto, milj. e	6,4	4,5	1,8
Otto- ja antolainaus, yleisö ja julkisyhteisöt, milj. e			
Talletukset	1 643,8	1 509,1	1 435,1
Luottokanta	1 671,3	1 500,4	1 351,7
Asiakasedut, milj. e	12,1	11,8	11,0
Asiakkaiden lukumäärä	254 729	233 256	211 001

Tapiola Pankin vakavaraisuussuhde, 2010–2012, %

Tavoitteet vuodelle 2013

Vuoden 2013 aikana Tapiola Pankin palvelut tulevat entistä lähemmäksi asiakasta, kun pankkitoiminta siirtyy alueyhtiörakenteen kiinteäksi osaksi. Pankkipalveluissa korostetaan asiakashyötyä.

Pankin keskeiset menestystekijät ovat:

1 Vahvat palvelut ja asiantuntijuuteen perustuva palvelukonsepti.

2 Kokonaisvaltaisten arjen talousratkaisujen tarjoaminen alueyhtiöiden kautta.

3 Palvelu ja päätöksenteko mahdollisimman lähellä asiakasta.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1.1. – 31.12.2012

Pankkikonserni ja LähiTapiola-ryhmä

Tapiola Pankki Oy on LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Vahinkovakuutus) tytäryhtiö ja pankkikonsernin emoyhtiö. Pankkikonserniin yhdistellään Tapiola Pankki Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Tapiola Varainhoito Oy ja 34 prosenttisesti omistama omistusyhteysyritys Ab Compass Card Oy Ltd.

LähiTapiola-ryhmään kuuluvat edellä mainittujen, LähiTapiola Vahinkovakuutuksen, Tapiola Pankin ja Tapiola Varainhoidon, lisäksi LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy ja 20 LähiTapiolan alueyhtiötä.

Tapiola Pankki Oy:n kotipaikka on Espoo ja Y-tunnus 1795059-8.

Toimintaympäristö

Kesällä 2010 alkanut globaalin talouskasvun trendinomainen hidastuminen jatkui vuonna 2012. Etelä-Euroopan maat olivat ajautuneet uuteen taantumaa jo syksyllä 2011 ja kevääseen 2012 mennessä euroalueen ongelmat olivat heijastuneet koko maailmantalouteen. Vuoden kolmannen neljänneksen jälkeen läntisistä päätalousalueista euroalue, Iso-Britannia sekä Japani olivat taantumassa. Yhdysvalloissa asunto- ja työmarkkinoiden elpyminen piti talouskasvun kuitenkin edelleen parin prosentin tuntumassa, vaikka epävarmuus vuoden 2013 budjettipolitiikasta selvästi jarruttikin yritysten ja kotitalouksien investointihalukkuutta. Teollisuusmaiden kysynnän heikkeneminen välittyi maailmankaupan hidastumisen kautta myös kehittyviin talouksiin. Varsinkin Aasiassa kasvu hidastui selvästi odotettua enemmän.

Heikkojen kasvunäkymien vuoksi talouspolitiikassa oltiin hyvin aktiivisia. Kiinassa aloitettiin talouden määrätietoinen elvyttäminen jo keväällä. Kiinan keskuspankki pyrki kannustamaan pankkien luotonantoa yksityistalouksille ja hillitsi maan valuutan vahvistumista läntisiä päävaluuttoja vastaan. Loppuvuodesta Kiinan keskushallinto käynnisti myös uusia infrastruktuuri-investointeja. Merkittävimmät päätökset saatiin kuitenkin elokuussa Euroopan keskuspankilta, joka lupasi tehdä tukioistoja velkaisimpien euromaiden joukkolainamarkkinoilla, mikäli kyseiset maat pyytävät euroalueen vakausvälineiltä rahoitus-

apua ja sitoutuvat budjettiensa tasapainottamishelmiin. Päätösten katsottiin pienentäneen merkittävästi euroalueen hajoamisriskiä. Myös Yhdysvaltain, Ison-Britannian ja Japanin keskuspankit pyrkivät tukemaan talousluottamusta ja alhaisia korkotasoja jatkamalla niin sanottua määrällisen elvytyksen politiikkaa eli ostamalla suuria määriä velkakirjoja markkinoilta.

Näkymä vuodelle 2013

Gloaalien suhdanneindikaattoreiden valossa näyttää todennäköiseltä, että suhdannepohja ohitetaan maailmantaloudessa vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja kasvu alkaa elpyä maltillisesti. Euroalueella taantuma kuitenkin jatkuu vielä alkuvuoden ajan ja kasvu käynnistyy kunnolla vasta vuoden jälkipuoliskolla. Etelä-Euroopassa kokonaistuotanto supistuu todennäköisesti koko vuoden 2013, mikä osaltaan vaikeuttaa budjettitalouden tasapainottamista. Kehittyvissä talouksissa kasvu voimistuu Kiinan johdolla. Jälkisyklisenä taloutena Venäjän suhdannenäkymä on alkanut heiketä vasta aivan viimeisinä kuukausina. Vastaavasti käänne parempaan alkanee Venäjällä muita isoja kehittyviä talouksia myöhemmin.

Vaikka maailmantalouden näkymä onkin parane-massa, vakavia riskitekijöitä on edelleen useita. Yhdysvalloissa julkisessa taloudessa on huomattavia kiristystarpeita, mutta yksityiset kysyntätekijät, kuten kulutus ja investoinnit, kehittyvät edelleen melko vauhdilla. Mikäli Yhdysvaltain mittavaa budjettialijää-mää tasapainotetaan liian nopeasti, maailman suurin talous voi hyvinkin kääntyä uudelleen laskuun. Euroalueella velkakriisi on keskuspankin tukitoimien ja poliittisten linjausten vuoksi hivenen hellittänyt, mutta ongelmamaiden velkakestävyys kyseenalaistetaan helposti uudelleen, mikäli talouskehitys jatkuu yhtä heikkona kuin vuonna 2012. Geopoliittiset jännitteet Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa voivat puolestaan nostaa öljyn hintaa. Myös keskuspankkien likviditeettiä lisäävä politiikka saattaa voimistaa raaka-aineiden ja elintarvikkeiden inflaatiota, mikä olisi erityisen haitallista kehittyvien talouksien näkökulmasta.

Huomattavien riskien vuoksi länsimaiden keskuspankit jatkanevat erittäin elvyttävää rahapolitiikkaa, vaikka talouskasvu vauhdittaisikin jopa odotettua nopeammin. Runsas likviditeetti ja systeemiriskit

pitävät luotettavien valtioiden korot jatkossakin hyvin alhaisina.

Suomessa pankit ovat vakavaraisia ja läpäisseet Euroopan pankkiviranomaisen (European Banking Authority, -EBA) stressitestit. Pankkien voitot ovat kuitenkin pienentyneet. Kotitalouksien maksuhäiriöt ovat kasvussa, mutta kasvu ei vielä näy järjestämättömien luottojen määrissä.

Pankkien asuntolainojen korko laski Suomessa vuoden 2012 aikana. Euromääräisiä asuntolainoja oli joulukuun lopussa 86,3 miljardia euroa (joulukuu 2011 81,8). Asuntolainakannan vuosikasvu on hidastunut 5,6 prosenttiin (6,6). Kannan keskikorko oli joulukuussa 1,63 prosenttia, jossa oli laskua vuoden takaiseen 0,88 prosenttiyksikköä. Uusien asuntolainojen keskikorko oli joulukuussa 1,84 prosenttia (2,54).

Markkinakorkojen lasku on siirtynyt lainakantaan nopeasti, sillä suurin osa suomalaisten asuntolainakoroista on sidottu enintään 12 kuukauden Euribor-korkoon. Kiinteäkorkoisten lainojen osuus lainakannasta on Suomessa vähäinen ja asuntolainojen keskikorko on laskenut enemmän kuin euroalueella keskimäärin.

Kotitalouksien talletuksia oli joulukuun lopussa yhteensä 82,4 miljardia euroa (82,6). Talletusten keskikorko oli 0,72 prosenttia (1,05).

Korot ja sijoitusrahastomarkkinat

Vuoden 2012 aikana 12 kuukauden Euribor-korko laski 1,95 prosentista 0,54 prosenttiin.

Tapiola Prime -korkoa laskettiin ensin 10.4.2012 1,95 prosentista 1,70 prosenttiin ja 12.9.2012 1,50 prosenttiin.

Pitkään alhaalla pysynyt korkotaso on rajoittanut pankkien korkotuottoja. Varainhankinnan korkokulut eivät vastaavasti ole laskeneet lainakorkojen kehitystä. Pankkien luotonannosta perimät korkomarginaalit ovat kasvaneet.

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen pääomat olivat tilikauden lopussa 66,3 miljardia euroa (55,4). Vuoden aikana nettomerkinnot Suomeen rekisteröityihin rahastoihin olivat 4,7 miljardia euroa ja markkina-arvojen nousun vaikutus 6,2 miljardia euroa.

Palvelut

Tapiola Pankki Oy ja sen tytäryhtiö Tapiola Varainhoito Oy tarjoavat LähiTapiola-ryhmän asiakkaille kattavan pankki- ja sijoituspalveluihin erikoistuneen konttoriverkoston ja puhelinpalvelun. Verkkopalvelut ovat ympäri vuorokauden käytettävissä tili-, lai-

na-, rahasto- ja vakuutusasioissa, arvopaperipalvelu mukaan lukien. Verkkopalvelujen lisäksi asiakkailamme on valittavissaan tarkoituksenmukaiset maksu- ja luottokortit sekä mobiilipalvelu. Varainhoitoa asiakkaille tarjotaan Private- ja Vauras-sijoituskonsepteilla.

Asiakkaat

Pankkitoiminnassa asiakasmäärä kasvoi 21 473 asiakkaalla yltäen vuoden lopussa 254 729 (233 256) pankkiasiakkaaseen.

Rahastomme saivat vuoden aikana yli kaksi tuhatta uutta asiakasta nostaen asiakasmäärän vuoden lopussa 31 423:een (27 660) ja osuudenomistajien määrän 63 249:ään (52 993).

Pankkikonsernin tase, taseen ulkopuoliset sitoumukset ja hallinnoitavat varat

Pankkikonsernin rahoitusvarat olivat yhteensä 2 031,4 miljoonaa euroa (1 920,6).

Lainat ja muut saamiset olivat tilikauden lopussa 1 760,7 miljoonaa euroa (1 631,4) eli kasvua oli 129,3 miljoonaa euroa. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellut saamistodistukset, osakkeet ja osuudet olivat yhteensä 178,9 miljoonaa euroa (288,8).

Tase	31.12.2012	31.12.2011	muutos
Pankkikonserni	milj. €	milj. €	%
Rahoitusvarat yht.	2 031,4	1 920,6	5,8 %
Myytävissä olevat	178,9	288,8	-38,0 %
Lainat ja			
muut saamiset	1 760,7	1 631,4	7,9 %
josta luotot yleisölle	1 671,3	1 500,4	11,4 %
Rahoitusvelat yht.	1 896,6	1 796,3	5,6 %
Talletukset	1 634,5	1 508,8	8,3 %
Oma pääoma yht.	112,4	105,6	6,4 %
Taseen loppusumma	2 061,3	1 946,9	5,9 %
Taseen ulkopuoliset			
sitoumukset yht.	80,5	74,1	8,7 %

Talletuskanta kasvoi 8,3 prosenttia ja lainakanta 7,9 prosenttia. Edelliseen vuoteen verrattuna talletusten kasvu on vahvistunut ja lainakannan kasvu on hiukan hidastunut.

Pankkikonsernin rahoitusvelat olivat tilikauden lopussa 1 896,6 miljoonaa euroa (1 796,3), josta talletusten osuus oli 1 634,5 miljoonaa euroa (1 508,8).

Pankkikonsernin oma pääoma oli 112,4 miljoonaa euroa (105,6). Erotuksesta 5,9 miljoonaa euroa syntyi tilikauden voitosta ja 0,9 miljoonaa euroa käyvän arvон rahaston muutoksesta.

Osakekanta jakautuu omistajien kesken seuraavasti:

Tapiola Pankki Oy:n osakekannan jakautuminen	Osake- määrä, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä %
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	45 442	73,2
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	12 122	19,5
LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö	4 544	7,3
Yhteensä	62 108	100,0

Taseen ulkopuolisia sitoumuksia oli 80,5 miljoonaa euroa (74,1).

Pankkikonsernin hallinnoitavat varat kasvoivat vuoden aikana 17,9 prosenttia 9 627,2 miljoonaan euroon (8 162,6).

Hallinnoitavat varat Pankkikonserni	31.12.2012 milj. €	31.12.2011 milj. €	muutos %
Talletukset	1 634,5	1 508,8	8,3 %
Muut rahoitusvelat Yleiseen liikkeeseen	104,8	136,2	-23,0 %
lasketut velkakirjat	131,7	115,8	13,7 %
Muut asiakasvarat	7 756,1	6 401,8	21,2 %
Yhteensä	9 627,2	8 162,6	17,9 %

Hallinnoitavien varojen määrän merkittävin kasvu (21,2 prosenttia) oli muissa asiakasvaroissa. Muut asiakasvarat koostuvat pankkikonsernin hallinnoimista rahastopääomista ja varainhoidon asiakasvaroista.

Tilikauden tulos

Tuloslaskelma Pankkikonserni	31.12.2012 1 000 €	31.12.2011 1 000 €	muutos %
Liikevoitto			
(ennen veroja)	5 898	4 709	25,2 %
Pankkitoiminta	6 396	4 515	41,7 %
Varainhoito	356	1 313	-72,9 %
Tilikauden voitto	5 922	4 871	21,6 %
Korkokate	19 330	17 788	8,7 %
Arvon alentumistappiot	-220	-133	65,4 %
Palkkiotuotot netto	27 947	28 716	-2,7 %
Pankkitoiminta	14 552	14 219	2,3 %
Varainhoito	13 390	14 481	-7,5 %
Hallintokulut	-41 156	-43 924	-6,3 %
Pankkitoiminta	-28 453	-31 978	-11,0 %
Varainhoito	-13 058	-12 370	5,6 %

Pankkitoiminnan ja Varainhoitotoiminnan luvut on esitetty segmenttiraportoinnin tavoin suomalaisen tilinpäätöskäytännön (Finnish Accounting Standards, FAS) mukaisesti.

Pankkikonsernin liikevoitto jatkuvista toiminnoista oli 5 898 tuhatta euroa (4 709) ja tilikauden voitto (verojen jälkeen) 5 922 tuhatta euroa (4 871).

Korkokatteen kehitystä rasitti alhainen korkotaso. Korkokate, 19 330 tuhatta euroa (17 788), kasvoi 8,7 prosenttia. Luottotappiot ovat pysyneet alhaisina.

Palkkiotuotot nettona laskivat 2,7 prosenttia ollen 27 947 tuhatta euroa (28 716).

Hallintokulut olivat 41 156 tuhatta euroa (43 924). Lasku johtui tietotekniikkakulujen supistumisesta.

Pankkitoiminnan kehitys

Tapiola Pankki Oy:n liikevoitto oli 6 396 tuhatta euroa (4 515). Korkokate parani edellisestä vuodesta ja kulusäästöjä saatiin hallintokuluissa.

Pankkitoiminnan tase oli 2 062,4 miljoonaa euroa (1 949,0). Taseen kasvua edisti muun muassa luottokannan kasvu. Pankkitoiminnan saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä nousivat 170,9 miljoonaa euroa 1 671,3 miljoonaan euroon (1 500,4) ja talletuskanta kasvoi 125,6 miljoonaa euroa 1 634,7 miljoonaan euroon (1 509,1).

Pankin luottoriskit ovat vähäiset. Luottotappioita ja arvonalentumistappioita kirjattiin luotoista 0,2 miljoonaa euroa (0,1). Kirjaukset on tehty tuloslaskelmassa liikevoittoa rasittaen.

Varainhoidon kehitys

Tapiola Varainhoito Oy:n liikevoitto oli 356 tuhatta euroa (1 313). Voitto perustuu hyviin tuloksiin salikunhoidossa vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta.

Varainhoidon nettopalkkiotuotot laskivat 1 091 tuhatta euroa 14 481 tuhannesta 13 390 tuhanteen euroon. Varainhoidon liikevaihtoon sisältyy kerta-luontoinen oikaisu, jonka tulosta heikentävä vaikutus on 350 tuhatta euroa.

Varainhoitoliiketoiminnan tase oli 12 161 tuhatta euroa (11 312).

Tapiola Varainhoito Oy:n hallinnoimien sijoitusrahastojen rahastopääomat nousivat 44,1 prosenttia 2 403,7 miljoonaan euroon (1 667,8). Nettomerkin-töjä oli vuoden aikana 524,9 miljoonaa euroa (-46,1). Tapiola Varainhoito oli Suomen kahdeksanneksi suurin rahastoyhtiö.

Tilikauden aikana Tapiola Varainhoito Oy:n hallinnoimien asiakasvarojen määrä kasvoi 21,1 prosenttia 7 763,2 miljoonaan euroon (6 408,8).

Tunnusluvut ja vakavaraisuus

Pankkikonsernin vakavaraisuussuhde oli 12,7 prosenttia (14,1) ja ensisijaisten omien varojen suhde oli 10,9 prosenttia (10,5).

Vakavaraisuuden tunnuslukujen kehitykseen on vaikuttanut luottokannan ja yrityssaamisten kasvu sekä debentuurilainan 1/2007 takaisinmaksu.

Tunnusluvut Pankkikonserni	2012	2011	2010
Korkokate, milj. €	19,3	17,8	13,7
Liikevoitto, milj. €	5,9	4,7	4,0
Kulu-tuotto -suhde	0,9	0,9	0,9
Oman pääoman tuotto (ROE), %	5,4	5,5	4,6
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	10,9	10,5	8,5
Vakavaraisuus-%	12,7	14,1	12,1

Pankkikonsernin oman pääoman tuotto (ROE) on 5,4 prosenttia (5,5). Kulu-tuotto -suhde säilyi ennallaan, ollen 0,9 (0,9).

Tunnuslukuja on esitetty laajemmin tilinpäätöksen liitteenä. Vakavaraisuuslaskelman osa-alueita ja oman pääoman muutosta on esitetty tarkemmin tilinpäätöksessä ja sen liitetiedoissa.

Pankkikonsernin riskienhallinta

Konsernin yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu riskienhallinnasta. Hallitukset määrittävät eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Yhtiöissä laaditaan vuosittain riskienhallintasuunnitelmat, jotka hyväksytään hallituksissa. Hallitukset seuraavat säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskienhallintaa ohjaavat ja valvovat pankkikonsernin riskienhallintatoimikunta ja tasehallintatoimikunta (ALCO). Toimikuntien työtä ohjaavat yhtiöryhmän vastaavat toimielimet.

Liiketoiminnoissa tunnistetaan ja analysoidaan toimintaa tai tavoitteita uhkaavat riskit sekä strategia- ja vuosisuunnittelussa että päivittäisessä toiminnassa. Riskeihin varautumisen tärkeys arvioidaan analysoimalla niiden toteutumisen todennäköisyys sekä mahdolliset realisoitumisesta aiheutuvat vaikutukset. Riskienhallintasuunnitelmissa määritellään riskienhallintatoimenpiteet ja niiden vastuutus.

Riskienhallinnan valvonta on vastuutettu muulle kuin operatiivisesta toiminnasta vastaavalle taholle. Sisäinen tarkastus tukee johtoa ja hallitusta valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisessa ja kehittämisessä. Hallintoneuvostojen yhteistyövaliokuntaa avustava Tarkastusvaliokunta valvoo ja arvioi osaltaan riskejä.

Pankkikonsernin toiminnan merkittävimmät riskit ovat luotonantoon liittyvät riskit. Muita toiminnan kannalta tärkeitä riskilajeja ovat markkinariskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön riskit ja strategiset riskit.

Riskienhallinnan periaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia edellisestä vuodesta.

Riskikartoitukset

Strategisille ja operatiiviselle riskeille lasketaan riskikartoituksiin ja toiminnan laajuuteen perustuvat pääomavaatimukset. Pääomavaatimukset ovat osa taloudellisen pääoman laskennan mallia.

Pankkikonsernin sisäinen vakavaraisuuden hallintaprosessi (ICAAP), jolla määritellään taloudellisen pääoman määrä, on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Tarkempi kuvaus riskienhallinnasta

Tilinpäätöksen riskiliitetiedoissa kerrotaan tarkemmin riskienhallinnan organisoinnista, eri riskilajien valvonnasta sekä riskitasoista.

Finanssivalvonnan varoitus

Finanssivalvonta on 8.5.2012 antanut Tapiola Pankille julkisen varoituksen sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan laiminlyönneistä arvopaperinvälitystoiminnossaan.

Varoituksen aiheuttaneet puutteet korjattiin välittömästi tarkastuksen jälkeen syksyllä 2011.

Pankin hallinto, henkilöstö ja konttoriverkosto

Tapiola Pankki Oy:n hallituksen jäsenet:

Jari Eklund (s. 1963) puheenjohtaja

- kauppatieteiden maisteri
- yhtiöryhmän johtaja LähiTapiola-ryhmä

Leevi Ainasoja (s. 1960) 1.1.2013 alkaen

- MBA
- toimitusjohtaja LähiTapiola Kainuu-Koillismaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Juha-Pekka Halmeenmäki (s. 1964) 12.4.2012 asti

- filosofian maisteri, SHV
- toimitusjohtaja LähiTapiola Vahinkovakuutus

Jukka Kinnunen (s. 1957) 12.4.2012 alkaen

- kauppatieteiden maisteri
- toimitusjohtaja LähiTapiola Vahinkovakuutus

Hanna Hiidenpalo (s.1966)

- kauppatieteiden maisteri
- johtaja, sijoitustoiminta LähiTapiola Eläkeyhtiö

Matti Inha (s.1949)

- oikeustieteen kandidaatti
- toimitusjohtaja Suomen Hypoteekkiyhdistys

Harri Lauslahti (s.1961)

- kauppatieteiden maisteri
- yhtiöryhmän johtaja LähiTapiola-ryhmä

Erik Valros (s. 1973) 1.1.2013 alkaen

- ekonomi
- toimitusjohtaja LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Tapiola Pankki Oy:n johtoryhmän jäsenet:

Marja Pajulahti (s.1966)

- oikeustieteen kandidaatti
- toimitusjohtaja

Eero Saloranta (s.1962)

- insinööri, MBA
- arvopaperipalveluista vastaava palvelujohtaja, toimitusjohtajan sijainen

Kaija Jokiharju (s.1964)

- datamerkonomi
- IT- ja verkkopalveluiden kehityksestä vastaava palvelujohtaja

Antti Kalliokoski (s. 1969)

- diplomi-insinööri
- maksuliikenteestä ja asiakaspalvelun tuesta vastaava johtaja

Satu Norhomaa (s. 1974)

- tradenomi, BBA
- henkilöasiakkaista ja palvelukehityksestä vastaava palvelujohtaja

Tapani Nyrhi (s. 1962)

- oikeustieteen kandidaatti, MBA
- yritysasiakkaista ja luotonannosta vastaava johtaja

Heikki Honkanen (s. 1950)

- taloustieteiden maisteri, MBA
- pankin talousjohtaja ja riskienhallinnasta vastaava johtaja LähiTapiola-ryhmä

Tilikauden aikana pankkikonsernin henkilöstömäärissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia.

Henkilöstö

keskimäärin

	2012	2011	muutos-%
Pankkitoiminta	113	112	0,9
Varainhoito	50	49	2,0
Yhteensä	163	161	1,2

Lisäksi pankkikonserni ostaa palveluita yhtiöryhmän muilta yhtiöiltä ylläpitääkseen 20 alueyhtiön alaisuudessa olevien toimistojen pankki- ja varainhoitopalveluverkostoa ympäri Suomen.

Pankkikonsernissa noudatetaan LähiTapiola-ryhmän palkka- ja palkitsemisjärjestelmiä. Järjestelmät suunnitellaan ja valmistellaan henkilöstö-, talous ja riskienhallintapalveluiden yhteistyönä. Tarvittaessa käytetään ulkopuolista konsulttia. LähiTapiola-ryhmän palkka- ja palkitsemispolitiikasta sekä palkitsemisjärjestelmistä päättää hallintoneuvoston

yhteistyövaliokunta pääjohtajan sekä hallituksen jäsenten ja varajäsenten osalta. Muiden osalta päätökset tehdään yhtiöiden hallituksissa.

Johdon vuosipalkkiot perustuvat yhtiöiden tuloksiin ja tulokseen vaikuttaviin tekijöihin. Mittarit perustuvat toiminnan tavoitteiden tunnuslukuihin. Palkkio määräytyy edellä mainittujen tekijöiden toteuma-asteen, toimeen perustuvan maksimipalkkioprosentin ja vuosipalkan tulona. Maksimipalkkioprosentit vaihtelevat vuosipalkkioinnissa välillä 30–70.

Toimihenkilöiden tulospalkkion määrä on enintään seitsemän prosenttia vuosipalkasta lukuun ottamatta joitakin sijoitus- ja varainhoitotoiminnassa sekä riskienhallinnassa toimivia asiantuntijoita, joiden maksimipalkkio voi olla enintään 50 prosenttia vuosipalkasta. Tavoitteet johdetaan yhtiöryhmän strategiasta, ja ne voivat olla joko tiimi- tai yksilökohtaisia. Tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan tuloskeskusteluissa. Alueorganisaation palkkausjärjestelmissä on erilaisia tuloksellisuudesta palkitsevia osia, joiden osuus vaihtelee muutamasta prosentista noin puoleen kokonaispalkasta.

Osalla ryhmän sijoitusorganisaatioon kuuluvilla henkilöillä on oma pitkän aikavälin tulospalkkiomallinsa, jossa palkkio määräytyy kolmen vuoden jaksolla indeksiin verrattavien sijoitustuottojen perusteella. Palkkiotasojen vaihteluväli on vuositasolla 10–33 prosenttia vuosipalkasta.

Lisäksi LähiTapiola-ryhmän vuonna 1991 perustettuun henkilöstörahastoon siirretään vuosittain toteutuneiden tavoitteiden mukainen voittopalkkioerä, joka määräytyy henkilöstörahastolain mukaisesti pääosin yhtiöiden tulosten perusteella. Muita tekijöitä ovat tehokkuus ja kasvu sekä palvelun laatu. Voittopalkkiosiiro on vähennetty ennakkoarvion mukaisena tilikauden tuloksesta.

Tapiola Pankki Oy on antanut selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka on erillinen toimintakertomuksesta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti (15.6.2010). Tapiola Pankin hallinnoinnissa noudatetaan hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu rahoitusalaan koskevaan lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin. Selvitys sekä hallinnointikoodin edellyttämät tiedot koko laajuudessaan löytyvät yhtiön Internet-sivuilta www.lahitapiola.fi.

Tapiola Pankki Oy:n tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Tulevan vuoden näkymät ja riskit

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola ja Lähivakuutus Keskinäinen yhtiö yhdistyvät yhtiöryhmän keskusyhtiöksi LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö. LähiTapiola-ryhmän pääjohtajaksi on valittu Lähivakuutuksen nykyinen toimitusjohtaja ekonomi Erkki Moisander (s. 1953). Hänen toimikautensa pääjohtajana alkaa 1.1.2013, jolloin yhdistymisessä syntyvä LähiTapiola-ryhmä aloittaa toimintansa.

LähiTapiola finanssiryhmittymään kuuluvat keskusyhtiön (LähiTapiola Vahinkovakuutusyhtiö) ja alueyhtiöiden lisäksi Tapiola Pankki Oy ja Tapiola Varainhoito Oy sekä LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö ja LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy. LähiTapiola-ryhmän lakisääteisissä eläkevakuutusasioissa asiakkaita palvelee LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö. Yhtiöryhmän henkilömäärä on noin neljä tuhatta. Yhteistyö Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turvan kanssa säilyy ennallaan.

LähiTapiolan vakuutusyhtiöfuusion johdosta pankkikonsernin yhtiöiden toiminimet muuttuvat kesällä 2013 uuden yhtiöryhmän mukaisiksi. Samalla pankin yhtiömuoto muutetaan julkiseksi osakeyhtiöksi.

- LähiTapiola Pankki Oy
- LähiTapiola Varainhoito Oy

Pankin tarkoituksena ei ole listautua arvopaperipörsssiin. Yritysmuodon muutoksella pankki varautuu laskemaan liikkeeseen julkisesti noteerattuja joukkovelkakirjalainoja.

Markkinakorkojen alhaisuus rajoittaa tuloksen kehittymistä. Pankkien jälleenrahoituksen odotetaan pysyvän nykyisellä tasolla. Päättäneen tilikauden aikana kallistuneen rahoituksen kustannukset vaikuttavat luotonannon hinnoitteluun ja nostavat muun muassa uusien asuntoluottojen korkomarginaaleja. Liiketoiminnassa on panostettu sijoittamisen ja säästämisen palveluihin.

Lähivakuutus Keskinäinen yhtiön ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolan yhdistyminen tuo uusia asiakkuuksia, mikä lisää pankkikonsernin liiketoimintamahdollisuuksia. Pankkikonsernin tulossennuste vuodelle 2013 on voitollinen.

Säännönmukaisen kartoituksen perusteella pankkitoiminnan riskien ei ole havaittu lisääntyneen. Luottoriskejä kuvaava lainojen takaisinmaksun viivästyminen on vähäistä.

Toiminnan kasvava laajentuminen tuo mukanaan uusia riskejä. Kasvun edellyttämää pääomantarvetta seurataan sisäisellä prosessilla. Prosessin perusteella tehdään päätökset tarvittavista pääomanlisäyksistä.

Hallituksen ehdotus vuoden 2013 yhtiökokoukselle

Hallitus ehdottaa vuoden 2013 yhtiökokoukselle, että Tapiola Pankki Oy:n tilivuoden voitto 6 515 601,70 euroa siirretään edellisten kausien voitto/tappio -tilille ja että osinkoa ei jaeta.

TAPIOLA PANKKI OY – PANKKIKONSERNIN TILINPÄÄTÖS

Pankkikonsernin tase ja laaja tuloslaskelma

TASE, IFRS

	31.12.2012 1 000 €	31.12.2011 1 000 €	(liitteen numero)
VARAT			
Rahoitusvarat			
Käteiset varat	91 228	0	(1,15,16)
Käypään arvoon tulovaikutteisesti kirjattavat	564	469	(2,15,16,19)
Myytavissä olevat rahoitusvarat	178 894	288 760	(3,16)
Lainat ja muut saamiset	1 760 732	1 631 392	(4,15,16)
Rahoitusvarat	2 031 418	1 920 620	
Osuudet osakkuusyrityksissä	1 852	1 925	(5)
Aineettomat hyödykkeet	14 046	15 662	(6,25)
Aineelliset hyödykkeet	502	230	(7,24)
Saamiset	12 079	7 240	(8)
Verosaamiset			
Laskennalliset verosaamiset	1 372	1 252	
Verosaamiset	1 372	1 252	(9,26)
VARAT YHTEENSÄ	2 061 269	1 946 929	
VELAT			
Rahoitusvelat			
Talletukset	1 634 451	1 508 752	(10,15,16)
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	549	441	(11,15,16,19)
Muut rahoitusvelat luottolaitoksille ja yleisölle	104 843	136 234	(15,16)
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	131 725	115 848	(12,15,16)
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000	35 000	(13,15,16)
Rahoitusvelat	1 896 566	1 796 275	
Muut velat	51 761	44 821	(14)
Verovelat			
Laskennalliset verovelat	511	213	(11)
Verovelat	511	213	(9,26)
VELAT YHTEENSÄ	1 948 838	1 841 308	
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	40 370	40 370	(17)
Ylikurssirahasto	48 100	48 100	
Käyvän arvon rahasto	1 528	640	(9)
Vapaat rahastot	49 073	49 073	
Kertyneet voittovarot			
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-32 562	-37 433	
Kauden voitto (tappio)	5 922	4 871	
Kertyneet voittovarot	-26 640	-32 562	
OMA PÄÄOMA	112 431	105 621	
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	2 061 269	1 946 929	

TULOSLASKELMA, IFRS

	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011	(liitteen numero)
	1 000 €	1 000 €	
Korkotuotot	40 675	40 012	(18)
Korkokulut	-21 345	-22 224	(18)
KORKOKATE	19 330	17 788	
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-220	-133	(4,20)
Palkkiotuotot	32 446	32 709	(21)
Palkkiokulut	-4 499	-3 993	(21)
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	57	38	
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	271	2 293	
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	0	0	
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	328	2 332	(19)
Liiketoiminnan muut tuotot	5 793	5 916	(22)
Hallintokulut			
Henkilöstökulut	-13 269	-11 583	
IT-kulut	-10 623	-14 391	
Muut hallintokulut	-17 264	-17 950	
Hallintokulut	-41 156	-43 924	(24)
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-2 338	-2 106	(6,7,24)
Liiketoiminnan muut kulut	-3 713	-3 555	(25)
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	-73	-324	(5)
LIIKEVOITTO (-TAPPIO) JATKUVISTA TOIMINNOISTA	5 898	4 709	
Tuloverot	24	162	(9,7)
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	5 922	4 871	
Voiton jakautuminen:			
Emoyrityksen omistajille	5 922	4 871	(36)

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011	
	1 000 €	1 000 €	
Tilikauden voitto	5 922	4 871	
Muun laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Myytavissä olevat rahoitusvarat	888	-1 167	(3,16)
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	6 810	3 705	

Pankkikonsernin rahavirtalaskelma

EPÄSUORA RAHAVIRTALASKELMA

Liiketoiminnan rahavirta

Liikevoitto (tappio)

Liikevoittoon tehdyt oikaisut
Maksetut tuloverot

Liiketoiminnan varojen lisäys(-) / vähennys(+)

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat
Myytävissä olevat rahoitusvarat
Lainat ja muut saamiset
Muut saamiset

Liiketoiminnan velkojen lisäys(+) / vähennys(-)

Talletukset
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat
Muut rahoitusvelat luottolaitoksille ja yleisölle
Liikkeeseen lasketut velkakirjat
Muut velat

Liiketoiminnan rahavirta (A)

Investointien rahavirta

Investoinnit(-)
Investoinneista saadut osingot ja luovutustulot(+)

Investointien rahavirta (B)

Rahoituksen rahavirta

Oman pääoman lisäys (osakeanti)(+)
Rahoitusvelkojen lisäys(+)
Rahoitusvelkojen vähennys(-)

Rahoituksen rahavirta (C)

Rahavarojen muutos

Rahavarat tilikauden alussa
Rahavarat tilikauden lopussa

Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys(+) / vähennys(-)

Rahoituslaskelman liitetiedot

Rahavirtalaskelmassa esiintyvät rahavarat sisältävät:

Käteiset varat
Vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta
Rahavaroihin luettavat saamiset luottolaitoksilta
Rahavaroihin luettavat saamistodistukset

Yhteensä

Oikaisut liikevoittoon erän erittely:

Korkotuotot
Korkokulut
Osingot investointien rahavirrasta
Poistot ja muut oikaisut aineettomista ja aineellisista
hyödykkeistä
Arvon alentumistappiot
Muut oikaisut
Osuus osakkuusyrityksen tuloksista

Yhteensä

2012	2011
1 000 €	1 000 €
5 898	4 709
216	4 665
989	-130
-107	-147
75 825	-122 033
-172 830	-150 368
-4 633	-46
155 802	73 928
107	-308
-61 391	136 234
15 919	60 398
8 250	14 439
24 045	21 340
-1 132	-15 699
87	85
-1 046	-15 614
-	30 001
-	17 949
-10 000	-244
-10 000	47 707
12 999	53 434
212 078	158 644
225 077	212 078
12 999	53 434
91 228	0
27 756	72 613
52 108	50 426
53 986	89 039
225 077	212 078
58	-495
-1 359	2 848
-87	-6
2 338	14 292
314	272
-1 122	-12 571
73	324
216	4 665

Pankkikonsernin oman pääoman muutokset

	Osake pääoma	Osake pääoma, Osakeanti	Ylikurssi rahasto	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä
1 000 €							
Oma pääoma 1.1.2011	31 400	-	48 100	1 807	28 042	-37 433	71 915
Tilikauden tulos							
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	4 871	4 871
Muut laajan tuloksen erät							
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-1 167	-	-	-1 167
Laaja tulos yhteensä				-1 167		4 871	3 705
Osakeanti	2 990	5 980	-	-	21 031	-	30 001
Liiketoimet omistajien kanssa	2 990	5 980	-	-	21 031	-	30 001
31.12.2011	34 390	5 980	48 100	640	49 073	-32 562	105 621
Oma pääoma 1.1.2012	34 390	5 980	48 100	640	49 073	-32 562	105 621
Tilikauden tulos							
Katsauskauden voitto	-	-	-	-	-	5 922	5 922
Muut laajan tuloksen erät							
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	888	-	-	888
Laaja tulos yhteensä				888		5 922	6 810
Osakeanti	5 980	-5 980	-	-	-	-	-
Liiketoimet omistajien kanssa	5 980	-5 980	-	-	-	-	-
31.12.2012	40 370	0	48 100	1 528	49 073	-26 640	112 431

Pankkikonsernin tunnusluvut

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Lainat ja muut saamiset, milj. €	1 760,7	1 631,4	1 381,9
Velat luottolaitoksille sekä yleisölle ja julkisyhteisölle, milj. €	1 739,3	1 645,0	1 434,7
Oma pääoma ja vähemmistön osuus, milj. €	112,4	105,6	71,9
Taseen loppusumma, milj. €	2 061,3	1 946,9	1 620,7
Vastuusitoumukset, milj. €	80,5	74,1	63,5
Korkokate, milj. €	19,3	17,8	13,7
Liikevaihto, milj. €	79,2	81,0	75,0
Liikevoitto, -tappio, milj. e	5,9	4,7	4,0
liikevaihdosta, %	7,4	5,8	5,4
Oman pääoman tuotto (ROE), %	5,4	5,5	4,6
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,3	0,3	0,2
Omavaraisuusaste, %	5,5	5,4	4,4
Kulu-tuotto -suhde	0,9	0,9	0,9

VAKAVARAISUUS Basel II mukaan

	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Ensisijaiset omat varat yhteensä, milj. €	94,6	87,5	53,0
Toissijaiset omat varat yhteensä, milj. €	15,6	29,7	22,3
Omien varojen vähimmäisvaatimus, milj. €	69,6	66,5	49,8
Vakavaraisuussuhde ensisijaiset omat varat, %	10,9	10,5	8,5
Vakavaraisuussuhde, %	12,7	14,1	12,1

Laskentakaavat

Oman pääoman tuotto prosentteina (ROE) = 100 x	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistöosuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Koko pääoman tuotto prosentteina (ROA) = 100 x	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste prosentteina = 100 x	$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}}$
Kulu-tuotto -suhde =	$\frac{\text{Hallintokulut} + \text{Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{Suojauslaskennan nettotulos} + \text{Sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}}$
Liikevaihto =	$\text{Korkotuottojen, Leasingtoiminnan tuottojen, Oman pääoman ehtoisten sijoitusten tuottojen, Palkkiotuottojen, Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottojen, Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuottojen, Suojauslaskennan nettotuloksen, Sijoituskiinteistöjen nettotuottojen ja Liiketoiminnan muiden tuottojen yhteenlaskettu määrä}$

Pankkikonsernin tilinpäätöksen liitetiedot

1. Liitetiedot pankkikonsernin laatimisperiaatteista

1.1. Yleiset tiedot

Tapiola Pankki Oy on LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Vahinkovakuutus) tytäryhtiö.

Tapiola Pankki -konsernin emoyhtiö on Tapiola Pankki Oy (y-tunnus 1795059-8) ja kotipaikka Espoo. Yhtiön osoite on Revontulentie 7, 02100 Espoo.

Tapiola Pankki -konserniin kuuluu sen tytäryhtiö, Tapiola Varainhoito Oy (100 %) ja omistusyhteysyhtiö (34 %) Ab Compass Card Oy Ltd.

Tapiola Pankki Oy:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 28.2.2013 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

1.2. Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Seuraavassa esitetään tässä konsernitilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

Tapiola Pankki Oy:n konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa sovellettavaksi hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti.

1.2.1. Laatimisperusta

Konsernitilinpäätöksen arvostamisperusteena on alkuperäinen hankintameno, ellei tilinpäätösperiaatteissa toisin mainita. Ennen vuotta 2009 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisten osalta liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta 1.1.2009 laadittaessa. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ilmoiteta.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten

vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Tapiola Pankki -konserni esittää Finanssivalvonnan standardin 4.5 mukaiset Pilari 3 -vakavaraisuustiedot osana tilinpäätöstä ja soveltuvin osin toimintakertomuksessa.

Käyttöön otetut, uudet standardit

Tilikaudella ei ole tullut voimaan sellaisia IFRS-standardeja tai IFRIC-tulkintoja, joilla olisi olennainen vaikutus konsernille.

Uudet, tulevat standardit

Konserni ei ole ottanut ennen aikaisesti käyttöön uusia standardeja, standardien muutoksia tai tulkintoja, jotka on julkaistu, mutta eivät ole voimassa 1.1.2012 alkavalla tilikaudella.

IAS 1 ”Tilinpäätöksen esittäminen” on tehty muutos, joka koskee muiden laajan tuloksen erien esittämistapaa. Merkittävin muutos liittyy siihen, että muut laajan tuloksen erät on jaoteltava sen perusteella, ovatko ne mahdollisesti myöhemmin siirrettävissä tulosvaikutteisiksi (uudelleen luokittelusta johtuvina oikaisuina). Muutos ei koske sitä, mitä muissa laajan tuloksen erissä kuuluu esittää.

IFRS 9 ”Rahoitusinstrumentit” käsittelee rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, arvostamista ja kirjaamista. Standardin kaksi osaa on julkaistu vuosina 2009 ja 2010, ja ne korvaavat rahoitusinstrumenttien luokittelua ja arvostamista koskevat osuudet IAS 39:stä. IFRS 9:n mukaan rahoitusvarat on luokiteltava kahteen arvostusryhmään: käypään arvoon kirjattavat ja jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat. Ryhmä määräytyy alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Luokittelu riippuu liiketoimintamallista, jonka mukaan rahoitusvaroja hallinnoidaan, sekä instrumentin rahavirtojen ominaispiirteistä. IAS 39:ään sisältyvä ohjeistus rahoitusvarojen arvон alentumisesta ja suojauslaskennasta jää edelleen voimaan. IFRS 9:n koko vaikutusta ollaan vasta arvioimassa, ja konserni suunnittelee ottavansa sen käyttöön 1.1.2015 (ei ole vielä hyväksytty EU:ssa).

IFRS 10 ”Konsernitilinpäätös” rakentuu aiemmille periaatteille, joiden mukaan määräysvalta ratkaisee, sisällytetäänkö tietty yhteisö emoyrityksen konserni-

tilinpäätökseen. Standardi sisältää uutta ohjeistusta sellaisia tapauksia varten, joissa määräysvallan olemassaolo on vaikeaa todeta. IFRS 10:n koko vaikutusta ollaan vasta arvioimassa, ja konserni suunnittelee ottavansa sen käyttöön viimeistään vuonna 2014.

IFRS 12 "Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä" sisältää konsernin muissa yhteisöissä olevia omistuksia koskevat liitetietovaatimukset. Se koskee yhteisjärjestelyjä, osakkuusyhtiöitä, erityistä tarkoitusta varten luotuja sijoitusyhteisöjä ja muita taseen ulkopuolisia sijoitusvälineitä. Konsernin johto on selvittämässä IFRS 12 -standardin vaikutusta konsernitilinpäätökseen, ja suunnittelee ottavansa sen käyttöön vuoden 2014 tilinpäätöksensä.

IFRS 13 "Käyvän arvon määrittämisen" tarkoituksena on lisätä yhdenmukaisuutta ja yksinkertaistaa monimutkaisia menettelyjä. Käyvälle arvolle annetaan täsmällinen määritelmä ja määrätään yhden käyvän arvon määrittämistä ja liitetietoja koskevat vaatimukset, jotka koskevat kaikkia IFRS-standardeja. IFRS:n ja Yhdysvaltain tilinpäätösstandardien (U.S.GAAP) mukaiset vaatimukset on nyt pitkälti yhdenmukaistettu. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, vaan annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä, kun sen käyttö sallitaan tai sitä vaaditaan muissa IFRS- tai U.S.GAAP-standardeissa. IFRS 13:n koko vaikutusta ollaan vasta arvioimassa, ja konserni ottaa standardin käyttöön vuoden 2013 tilinpäätöksensä.

Millään muulla jo julkistetulla, mutta ei vielä voimassa olevalla IFRS-standardilla tai IFRIC-tulkinnalla, ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernille.

1.2.2. Konsernitilinpäätöksen laatiminen

Konsernitilinpäätöksen muodostaa emoyhtiö Tapiola Pankki Oy ja sen tytäryhtiö Tapiola Varainhoito Oy (omistusosuus 100 %) sekä osakkuusyritys Ab Compass Card Oy Ltd (omistusosuus 34 %).

Tytäryhtiöitä ovat kaikki sellaiset yritykset (erityistä tarkoitusta varten perustetut yksiköt mukaan luettuina), joissa konsernilla on oikeus määrätä talouden ja toiminnan periaatteista. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yli puolet äänivallasta, mutta tosiasiallinen määräysvalta ratkaisee yhdistelläänkö tytäryhtiöt konsernitilinpäätökseen vai ei.

Liiketoimintojen yhdistäminen käsitellään hankintamenetelmällä. Ostetun liiketoiminnan varat, velat sekä ehdolliset varat ja velat arvostetaan hankinta-

hetkellä käypään arvoon. Määrä, jolla luovutettu vastike ylittää konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta, merkitään taseeseen liikearvoksi.

Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä tuotot ja kulut eliminoidaan. Tytäryritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Osakkuusyrityksiä ovat kaikki yritykset, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Yleensä huomattava vaikutusvalta perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa 20–50 prosenttia äänivallasta. Osakkuusyrityksiin tehty sijoitukset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä, ja alun perin ne kirjataan hankintamenon määräisinä. Konsernin osuudet osakkuusyrityksissä sisältävät myös hankinta-ajankohtana määritetyn liikearvon vähennettynä mahdollisilla kertyneillä arvonalentumisilla.

Konsernin osuus osakkuusyritysten hankinnan jälkeisistä voitoista tai tappioista merkitään tuloslaskelmaan, ja sen osuus hankinnan jälkeisistä muiden laajan tuloksen erien muutoksista kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Sijoituksen kirjanpitoarvoa oikaistaan vastaavasti. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus osakkuusyrityksestä mahdolliset muut vakuudettomat saamiset mukaan luettuina, konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta eikä se ole suorittanut maksuja osakkuusyrityksen puolesta.

Konsernin ja sen osakkuusyritysten välisistä realisoitumattomista voitoista eliminoidaan konsernin omistusoosuutta vastaava osuus. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä omaisuuserän arvon alentumisesta. Osakkuusyritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

1.2.3. Segmenttiraportointi

Konsernin segmenteistä raportoidut tiedot perustuvat sisäiseen raportointiin, jota ylin operatiivinen päätöksentekijä käyttää säännöllisesti kohdistessaan resursseja toimintasegmenteille ja arvioidessaan niiden tulosta. Ylin operatiivinen päätöksentekijä on konsernin strategiaa päätöksiä tekevä Tapiola Pankki Oy:n hallitus.

Konsernin toiminta on jaettu kahteen toiminta-segmenttiin:

- Pankkitoiminta
- Varainhoito

Pankkitoiminnan tuloksellisuudessa seurataan korkokatetta ja varainhoidon osalta palkkiotuottojen ja -kulujen nettotuottoja. Tiedot esitetään segmenttiraportoinnin liitetiedossa.

1.2.4. Ulkomaanrahan määräiset erät

Konserni toimii vain Suomessa. Kaikkien konserniyhtiöiden toimintavaluutta on euro, joka on myös konsernitilinpäätöksen esittämism valuutta.

Konsernilla ei ole ulkomaanrahan määräisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta maksujenvälitykseen käytettyjä valuuttamääräisiä tilejä. Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muutetaan toimintavaluutan määräisiksi liiketapahtumiksi toteutuspäivän kurssien tai, jos erät on arvostettu uudelleen, arvostuspäivän kurssiin. Valuuttakurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät liiketapahtumiin liittyvistä maksuista ja ulkomaanrahan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, kirjataan tuloslaskelmassa valuutatotoiminnan nettotuottoihin.

1.2.5. Rahavarat

Rahavirtalaskelman rahavarat muodostuvat Suomen Pankin sekkilististä, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden alkuperäinen juoksuaika on enintään kolme kuukautta.

1.2.6. Rahoitusinstrumentit, niiden luokittelu-, arvostus- ja kirjausperiaatteet

Konsernin rahoitusvarat ja -velat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, lainat ja muut saamiset, myytävissä olevat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset sekä jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat. Luokittelu riippuu siitä, mihin tarkoitukseen kyseiset rahoitusvarat on hankittu. Johto päättää rahoitusvarojen luokittelusta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä sijoituksia. Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, jos se on hankittu pääasiassa lähitulevaisuudessa tapahtuvaa myyntiä varten. Myös johdannaisopimukset ovat kaupankäyntitar-

koituksessa pidettäviä, ellei niitä ole määritelty suojausiksi.

Konsernin tase-erien johdannaisopimuksia ei ole määritelty suojausinstrumenteiksi.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisopimuksiin kuulumattomia varoja, jotka on joko nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu mihinkään muuhun ryhmään. Tähän ryhmään on luokiteltu muun muassa sijoituksia joukkovelkakirjalainoihin, sijoitustodistuksiin sekä osakeisiin ja osuuksiin.

Eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia ovat tähän ryhmään luokitellut varat, jotka erääntyvät määrätynä päivänä ja jotka konsernin johdolla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään saakka.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne sisältävät saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Käteiset varat, siirtosaamiset ja maksetut ennakot sekä muut varat luokitellaan myös lainoihin ja muihin saamisiin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan käypään arvoon taseeseen selvityspäivänä. Sijoitukset rahoitusvaroihin, joita ei kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan alun perin käypään arvoon, johon lisätään transaktiomenot. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon, ja transaktiomenot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sijoitusten rahavirtoihin ovat lakanneet tai siirretty toiselle osapuolelle ja konserni on siirtänyt omistukseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin toiselle osapuolelle. Myytävissä olevat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Lainat ja muut saamiset sekä eräpäivään asti pidettävät sijoitukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoan efektiivisen koron menetelmällä.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan verovaikutuksella oikaistuna muun laajan tuloslaskelman erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko myytävissä olevista rahoitusvaroista kirjataan korkotuottoihin. Kun myytävissä oleviksi luokitellut arvopaperit myydään tai niistä kirjataan arvonalentuminen, omaan pääomaan kirjatut kertyneet käyvän arvon muutokset sisällyte-

tään tuloslaskelman rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuottoihin.

Rahoitusveloissa **jaksotettuun hankintameno** **arvostettavat rahoitusvelat** kirjataan alun perin käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Tämän jälkeen ne arvostetaan jaksotettuun hankintameno

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat muodostuvat pääsopimuksesta irrote-
tuista kytketyistä johdannaisista.

1.2.7. Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Jokaisen raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä jonkin rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta.

Objektiivisen näytön kriteerejä ovat muun muassa velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet ja sopimusehtojen rikkominen, kuten koronmaksun tai lyhennysten viivästyminen tai maksamatta jättäminen. Muita kriteerejä ovat jos konserni antaa velalliselle tämän rahoitusvaikeuksiin liittyvistä taloudellisista tai oikeudellisista syistä johtuen sellaisia myönnytyksiä, joita se ei muutoin harkitsisi antavansa tai jos velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely tulee todennäköiseksi.

Konserni arvioi ensin yksittäin, onko olemassa objektiivista näyttöä sellaisten rahoitusvarojen arvon alentumisesta, jotka ovat yksinään merkittäviä.

Toisessa vaiheessa arvioidaan luottoriskiominaisuuksiltaan samankaltaisten rahoitusvarojen ryhmien arvon alentumista ryhmäkohtaisesti. Arvio perustuu eri lainalajien historialliseen analyysiin maksukyvyttömyystilanteista ja niiden todennäköisyyksistä.

Arvonalentumistappion suuruus määritetään omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Laskennassa huomioidaan myös vakuuden käypä arvo, jonka jälkeen omaisuuserän kirjanpitoarvoa pienennetään ja tappio merkitään tuloslaskelmaan.

Mikäli myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvon katsotaan alentuneen merkittävästi tai pitkittyneesti arvoltaan alentunut, kirjataan kertynyt tappio oma-
sta pääomasta tuloslaskelman arvonalentumistappioihin.

Arvonalentumistappion peruutukset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoitusvaroista, jos arvonalentumisen

myöhempi vähennys voidaan objektiivisesti yhdistää myöhemmin toteutuneeseen tapahtumaan.

1.2.8. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet koostuvat konttorikalusteista, ajoneuvoista ja vuokrahuoneiston perusparannusmenoista. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet esitetään poistoilla vähennettyyn hankintameno

Hankintameno jaksotetaan tasapoistoina hyödykkeiden arvioidulle taloudelliselle vaikutusajalle seuraavasti:

- ajoneuvot 4 vuotta
- kalusteet, tarvikkeet ja laitteet 4 vuotta
- perusparannusmenot 5 vuotta

Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpitoarvo alennetaan välittömästi kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi.

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon, ja ne merkitään tuloslaskelman erään "Liiketoiminnan muut kulut" tai "Liiketoiminnan muut tuotot".

Omaisuuserien jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpitoarvo alennetaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi.

1.2.9. Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo on määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryrityksen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tytäryritysten hankinnasta syntyvä liikearvo sisältyy aineettomiin hyödykkeisiin. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta, ja se merkitään taseeseen hankintameno

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat konsernin määräysvallassa olevista yksilöidyistä atk-

ohjelmistoista, joiden hankintameno sisältää lisenssimaksut, käyttövalmiiksi saattamisesta aiheutuvat menot sekä ohjelmiin tehdyt kehitystyöt. Atk-ohjelmistojen ylläpitoon liittyvät menot kirjataan kuluksi toteutuessaan.

Muut aineettomat hyödykkeet kirjataan poistoina kuluksi niiden arvioituna taloudellisena vaikutusajana 10 vuoden kuluessa.

Muiden aineettomien hyödykkeiden taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpitoarvo alennetaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi.

1.2.10. Osakepääoma

Kantaosakkeet luokitellaan omaksi pääomaksi. Uusiin osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johduvat transaktiomenot esitetään verovaikutuksilla oikaistuina omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä.

Osingonjako yhtiön osakkeenomistajalle merkitään velaksi konsernitaseeseen sillä kaudella, jonka aikana osingot hyväksytään yhtiökokouksessa.

1.2.11. Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut kirjataan kaikista korollisista rahoitusinstrumenteista ajan kulumisen perusteella efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Arvoltaan alentuneista lainasaamisista kertyvät korkotuotot kirjataan alkuperäisen efektiivisen koron mukaisesti.

1.2.12. Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot koostuvat sijoitusrahastojen hallinnointipalkkioista, joista on vähennetty hallinnointipalkkioiden palautukset sekä omaisuudenhoidon, arvopaperivälityksen, arvopapereiden liikkeeseen laskun, vakuutustoiminnan, takauksen ynnä muiden sellaisten palkkioista. Ne kirjataan, kun palvelu tai erillinen toimenpide on suoritettu. Palkkiotuoton määrä on saadun vastikkeen käypä arvo.

Palkkiokuluihin kirjataan erilaiset maksetut toimitusmaksut ja toiselle maksetut palkkiokulut niistä tuotoista, jotka on peritty asiakkailta palvelusta tai toimenpiteestä.

1.2.13. Osinkotuotot

Osinkotuotot ja muut vastaavat voitto-osuudet kirjataan, kun maksun saamiseen on syntynyt oikeus. Ne esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotoissa.

1.2.14. Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Konserni on vuokrannut liikehuoneistoja ja atklaitteita sopimuksilla, joiden mukaan vuokralle antaja pitää itsellään merkittävän osan omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista. Sopimukset luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat maksut kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Konserni on solminut sellaisia henkilöautojen vuokrasopimuksia, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle. Näitä sopimuksia käsitellään rahoitusleasingsopimuksina, joista kirjataan taseeseen saaminen. Saaminen esitetään tase-erässä "Lainat ja muut saamiset" ja se kirjataan tulevien maksujen nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksen rahoitus-tuotto tuloutetaan vuokra-ajan siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa kullakin kaudella saman-suuruisen tuottoasteen vuokra-ajan kuluessa.

1.2.15. Verot

Verokulu sisältää sekä kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron että laskennallisen veron. Verot merkitään tuloslaskelmaan, paitsi jos ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan omaisuuserien ja velkojen verotuksellisten arvojen ja niiden konsernitilinpäätöksen mukaisten kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista täysimääräisinä velkamenetelmää käyttäen.

Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että käytettävissä on verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikaiset erot pystytään hyödyntämään.

1.2.16. Työsuhde-etuudet

Eläke-etuudet

Konsernin kaikki eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia, eikä sillä ole lainkaan etuusperusteisia järjestelyitä. Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiössä, jossa etuina ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä kuolemantapauskorvaus omaisille. Lisäeläketurva on järjestetty maksu-

pohjaisella vakuutuksella LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiössä. Se kartuttaa eläkettä pääsääntöisesti 0,2 prosenttia TyEL:n mukaisesta eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta. Viiden palvelusvuoden jälkeen kaikki pääsevät lisäedun piiriin. Lisäeläkettä karttuu koko palvelusajalta. Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti, paitsi, jos eläkejärjestelyyn tehty muutos edellyttää työsuhteen jatkuvan tietyn ajan (vapaakirjautumiseen tarvittava ajanjakso). Tällöin takautuvasta työsuorituksesta johtuvat menot kirjataan kuluksi tasaerinä vapaakirjautumiseen tarvittavan ajanjakson kuluessa. Suoritetut maksut kirjataan henkilöstökuluiksi, kun ne erääntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritetut maksut merkitään varoiksi taseeseen siltä osin kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä.

Hallituksen jäsenten eläkeikä on 60 vuotta tai yleinen vanhuuseläkeikä 63–68 vuotta. Toimitusjohtajien eläkeikä on 63 vuotta. Muiden johtajien eläkeikä on yleinen vanhuuseläkeikä eli 63–68 vuotta.

Muut työsuhteeseen liittyvät etuudet

Konserniyritykset eivät tarjoa työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia, kuten terveydenhoitopalveluita eläkkeelle jääneille. Vuonna 2012 ei tarjottu irtisanomisiin liittyviä etuuksia, ei bonus tai voitto-osuusjärjestelyjä eikä käytössä ollut osakeperusteisia palkitsemisjärjestelmiä.

1.2.17. Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on toteutuneiden tapahtumien seurauksena voimassaoleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi ja sen määrä on arvioitu luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän.

2.18. Pankkitakaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset

Pankkitakaus on sopimus, joka velvoittaa takaajan suorittamaan määrättyjä maksuja haltijalle syntyvän tappion korvaamiseksi, kun määrätty velallinen laiminlyö maksun sen erääntyessä vieraan pääoman ehtoisen instrumentin alkuperäisten tai muutettujen ehtojen mukaisesti. Pankkitakauksia myönnetään pankeille asiakkaiden puolesta takaamaan lainoja ja luotollisia tilejä sekä urakkatakauksia. Takauksille edellytetään turvaavat vakuudet.

Pääsääntöisesti takausprovisiot maksetaan etukäteen kertakorvauksena. Saatu provisio vastaa takauksen käypää arvoa sopimuksen tekohetkellä. Saatu takausprovisio kirjataan palkkiotuottoihin. Takaus arvostetaan myöhemmin IAS 37:n mukaisesti kirjattavaan määrään, joka vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä tai alun perin kirjattuun määrään, jos tämä määrä on suurempi.

1.3. Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Tehtyjä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti. Ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisia.

1.3.1. Keskeiset kirjanpidolliset arviot

Konsernissa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Niiden pohjalta tehtävät kirjanpidolliset arviot vastaavat lähtökohtaisesti vain harvoin tosiasiallisia tuloksia. Seuraavassa käsitellään arvioita ja oletuksia, joihin liittyy merkittävä riski varojen ja velkojen kirjanpitoarvon olennaisesta muuttumisesta seuraavan tilikauden aikana.

Liikearvon arvonalentuminen

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta laatimisperiaatteiden liitetiedossa 1.2.9. "Aineettomat hyödykkeet" kuvatus periaatteen mukaisesti. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmaan. Tämä laskelma edellyttää arvioiden käyttämistä (taseen liitetieto 6). Yhtiö ei ole testauksen perusteella kirjannut arvonalentumista tilinpäätöksessään.

Laskennalliset verot

Johdon arviointia edellytetään määrittäessä tuloverojen ja laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen määrää. Konsernissa arvioidaan tilinpäätösten yhteydessä laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet. Laskennallista verosaamista voidaan kirjata Tapiola Pankki Oy:n verotuksessa vahvistetuista tappioista siihen määrään asti kuin todennäköisesti on käytettävissä verotettavaa tuloa tulevaisuudessa, jota vastaan vahvistettuja tappioita voidaan hyödyntää.

1.3.2. Keskeiset, harkintaan perustuvat ratkaisut

Rahoitusvarojen käyvän arvon määrittäminen

Johdannaiset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat sekä myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Tämän lisäksi liitetiedoissa esitetään käypiä arvoja instrumenteista, joilla ei ole toimivia markkinoita. Tällaisissa tapauksissa käypä arvo määritetään arvostusmenetelmien avulla, jotka vaativat harkinnan käyttämistä. Harkintaa käytetään valittaessa erilaisia menetelmiä sekä tehtäessä oletuksia, jotka perustuvat pääasiassa markkinoilla kunakin raportointikauden päättymispäivänä vallitseviin olosuhteisiin.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Rahoitusvarojen arvon alentuminen edellyttää merkittävää harkintaa, koska suurin osa konsernin varallisuudesta muodostuu jaksotettuun hankintamenuun luokitelluista lainoista ja saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Arviossa huomioidaan velallisen taloudellinen tilanne, vakuuksien käypä arvo ja yrittäjäasiakkaiden osalta taloudellisessa liiketoimintaympäristössä tapahtuvat muutokset.

2. Liitetiedot pankkikonsernin riskienhallinnasta

2.1. Riskienhallinnan lähtökohdat

Riskienhallinnalla varaudutaan määritellyn riskinottohalukkuuden puitteissa muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista johtuviin uhkiin ja mahdollisuuksiin, jotta strategiset ja toiminnan tavoitteet saavutetaan.

Pankkikonsernin riskienhallinta perustuu LähiTapiola-ryhmässä määriteltyihin riskienhallinnan käsitteisiin, riskienhallinnan tehtävään, tavoitelaan ja riskinottohalukkuuteen sekä viranomaismääräyksiin. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Hyvä vakavaraisuus korostuu finanssiryhmittymän johdossa olevan yhtiön keskinäisen yhtiömuodon vuoksi.

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai Tapiolan omasta strategisesta tahtotilasta.

Pankkikonsernin riskinottohalukkuus perustuu seuraaville periaatteille:

- Riskinotto tukee strategian ja operatiivisten suunnitelmien taloudellista ja toiminnallista toteutumista
- Riskit eivät vaaranna konsernin yhtiöiden ja toimintojen toimintaa tai talouden vakautta
- Konsernin yhtiöt ja toiminnot pysyvät niille määritellyissä riskirajoissa
- Riskien vaikutukset konsernin kaikkiin organisaation osiin kyetään tunnistamaan
- Konsernin organisaatioiden väliset riskisidokset ovat selkeät

Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti pankkikonserni huolehtii ja tiedottaa riskeistään sekä niiden hallinnasta siten, että asiakkaat ja muut sidosryhmät luottavat LähiTapiolaan kumppaninaan.

Riskienhallinnalla tarkoitetaan pankin liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa. Toimintaperiaatteet ja -tavat sekä riskienhallintamenetelmät toteutetaan yksinkertaisin ja selkein periaattein LähiTapiola Pankin toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen.

2.2. Riskienhallinnan pääalueet

Riskienhallinnan pääalueet ovat pankkikonsernissa ja finanssiryhmittymässä yhteiset.

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakkaiden käyttäytymisen riskit
- Kilpailun luonteen ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Yhtiöryhmänä toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riskit
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Tapaturma- ja vahinkoriskit

Tapiola Pankissa noudatetaan Finanssivalvonnan asettamia Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen (4.1) ja Operatiivisten riskien hallinta (4.4b) -standardeja, sekä LähiTapiola-ryhmän riskienhallintapolitiikkaa ja ryhmän muita riskienhallintaohjeita joko sinällään tai pankkitoimintaan sovellettuna. Luottoriskien hallinnasta on erillinen ohjeistus.

Tapiola Pankin hallitus vahvistaa työjärjestyksensä mukaisesti vuosittain yhtiön riskienhallintasuunnitelman ja siihen liittyvät ohjeet, varmistaa niiden huomioon ottamisen vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa ja valvoo riskienhallinnan toteutumista.

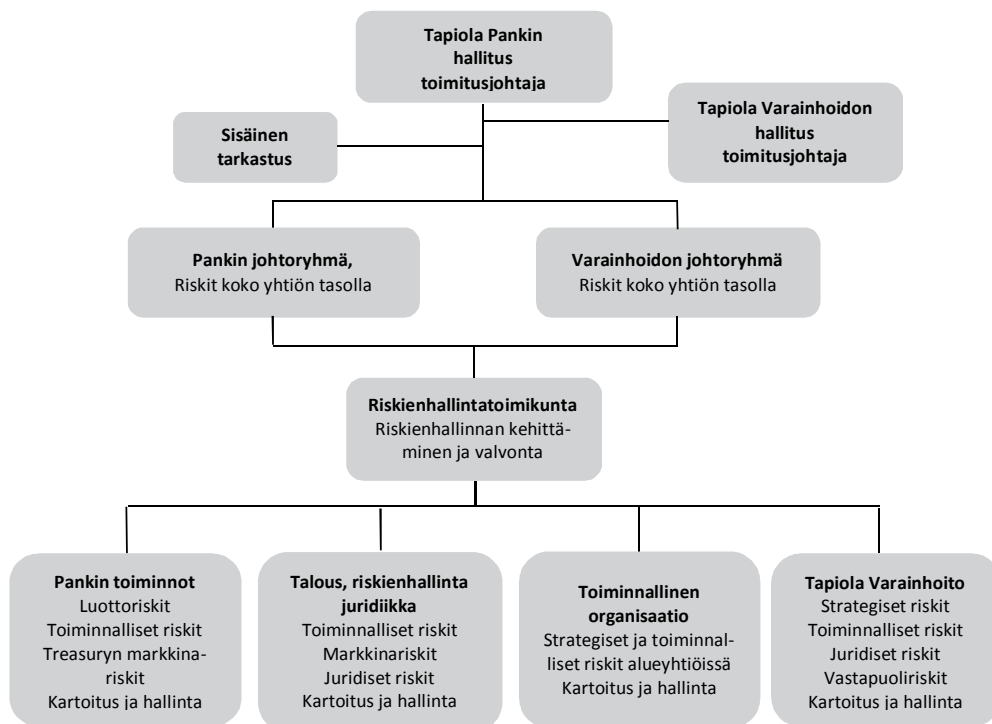
Lisäksi hallitus päättää pankin johtoryhmän esityksestä uusista tuote- ja palvelukonsepteista, markkinointilinjauksista, hinnoitteluperiaatteista ja asiakaseduista sekä niihin tehtävistä olennaisista muutoksista.

2.3. Konsernin riskienhallintaorganisaatio

Pankin toimintaa ohjaavat pankin hallituksen hyväksymät strategiasuunnitelma, toimintaperiaatteet ja vuosittainen toimintasuunnitelma, luotonantoon ja sijoituksiin liittyvät periaatteet, limiitit ja päätösten tekoperiaatteet sekä näihin liittyvät valvontatoimenpiteet. Pankin toimivan johdon tehtävä on pankin sisäisen valvonnan käytännön toteutus ottaen huomioon lait ja viranomaisten määräykset, pankin yhtiöjärjestys sekä yhtiökokouksen ja hallituksen päätökset ja ohjeet.

Pankin toimitusjohtaja vastaa riskienhallinnan järjestämisestä. Organisaatiossa on riskienhallintatoimikunta, joka työjärjestyksensä mukaisesti valmistelee ja valvoo riskienhallinnan ohjeistusta ja sen noudattamista. Riskienhallinnan vastuu on päivittäisessä liiketoiminnassa luottoriskien osalta luottojohtajalla, taseriskien osalta talousjohtajalla ja toiminnallisten riskien osalta kunkin vastualueen johtajalla. Tämä vastuujako on tehty riskien hallinnan kattavuuden varmistamiseksi sekä kaikkien oleellisten riskien tunnistamiseksi ja niiden yhteisvaikutusten toteutukseksi pankin toiminnan tulokseen ja omiin varoihin.

Riskienhallintaorganisaatio:

Pankin tasehallintatoimikunta (ALCO)

Tasehallintatoimikunta on pankin hallituksen asettama ja sille suoraan raportoiva yhtiön taseriskien hallinnan, valvonnan ja kehittämisen asiantuntijaelin, joka vastaa siitä, että yhtiön tasehallinta on asianmukaisesti järjestetty ja että riskitaso on halutussa suhteesta tavoiteltuun tuottoon nähden.

Toimikunta valvoo pankin antolainauksen ja muun sijoitusomaisuuden sekä varainhankinnan suhdetta. Valvonta tapahtuu seuraamalla ja mittaamalla yhtiön taseessa muodostuvien positioiden käyttäytymistä ja arvomuutosriskiä suhteessa operatiivisiin ja viranomaisten asettamiin vakavaraisuuden vähimmäisvaatimuksiin.

Toimikunta huolehtii valvonnan suorittamiseksi tarvittavien laskentamenetelmien ja tietojärjestelmien asianmukaisuudesta ja ajantasaisuudesta sekä valvonnan muiden resurssien riittävydestä. Toimikunta antaa selvityksiä taseenhallintaan liittyvistä asioista, osallistuu sijoitussuunnitelman laadintaan ja riskibudjetointiin sekä vakavaraisuuden hallintaan.

Toimikuntaan kuuluvat varsinaisina jäseninä toimitusjohtaja (pj.), talousjohtaja, riskienhallintapäällikkö, pääekonomisti Varainhoidosta ja treasury edustaja. Lisäksi kokouksiin osallistuu valvovassa tehtävässä pankin hallituksen edustaja. Toimikunnan sihteerinä toimii pankin hallintosihteerin. Tasehallintakomitean ohjauksessa toimii korkokomitea, joka päättää liiketoiminnassa noudatettavien korkojen ohjeellisen tason.

Pankin liikkeenjohdon organisaation vahvistaa hallitus. Sen rakenteessa otetaan huomioon toimintojen ja tehtävien eriyttämiseen sekä valvonnan tarkoituksenmukaiseen organisointiin liittyvät näkökohdat. Hallituksen työjärjestyksessä, hallituksen vahvistamassa johtoryhmän työjärjestyksessä sekä muun henkilökunnan toimenkuvissa ja tehtäväkuvauksissa määritellään toimintavaltuudet ja vastuut.

Pankin vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa asetetaan pankin eri toimintoihin perustuvat sisäiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet, joiden toteutumista seurataan jatkuvasti. Pankin johtoryhmässä riskiraportit käsitellään kuukausittain, ja pankin hallituksessa neljännesvuosittain.

2.4. Riskilajit, niiden mittaaminen ja hallinta

Riskienhallinta käsittää riskien tunnistamisen, arvioinnin, rajoittamisen ja valvonnan.

Strategiset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan sitä, että valittu strategia on väärä suhteessa pankin riskinotto-kykyyn sekä teknisiin ja henkisiin resursseihin nähden (esim. väärä strategia, hidasliikkeisyys, keskittynyt valta, heikko tai kapea johto). Strategisiin riskeihin kuuluu osana maineriski, jota seurataan säännöllisin asiakastytyvyyden ja tunnettuuden mittauksin.

Konsernin yhtiöiden strategiset riskit kartoitetaan säännön mukaan vähintään vuosittain. Kartoitus tapahtuu finanssiryhmittymän yhteisellä menetelmällä joka perustuu skenaariomallien käyttöön.

Riskikartoitus tehdään toimintaympäristön riskinäkökulmittain. Käytetyt näkökulmat ovat:

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen riskit
- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Integraation riskit

Pankin strategisessa tahtotilassa on yhtiöryhmän käytännön mukaisesti kaksi pääelementtiä. Ne ovat strategian ydin ja kolmivuotisjaksolle täsmennettävä erityisosa. Strategian ydin sisältää toiminta-ajatuksen, arvot, ainutlaatuisuusperustan ja vision. Kolmivuotisjaksolle täsmennettävä osuus sisältää elementteinä strategiset valinnat ja niin sanotun strategiakortin, joka jakautuu neljään näkökulmaan. Nämä näkökulmat ovat (1) asiakkaan odottamat edut ja palvelut, (2) henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi, (3) prosessien tehokkuus ja laatu sekä (4) talouden puitteet ja markkina-asema.

Pankin maine sisältyy kaikkiin edellä kuvattuihin strategian tekijöihin. Maineeseen ja yritysmielikuvaan liittyvät riskit voivat siis toteutua monella eri tavalla.

Maineriskin toteutumisen pienentämiseksi edellä mainittuja strategisia tekijöitä mitataan markkinoilla ja oman asiakaskunnan piirissä säännöllisesti. Tulokset raportoidaan säännöllisesti yhtiön hallitukselle ja johdolle strategian tavoitteiden saavuttamisen tarkastelun yhteydessä ja osana riskienhallintaprosessin tulosten tarkastelua.

Tarvittaessa maineriskin pienentämisen toimenpiteet kytketään erityisellä menettelyllä edellä mainittuun strategiakortin ja vuosittaisen tulokortin toimenpiteiksi.

Luottoriski

Riskeistä keskeisin on luottotappioriski. Muita riskejä ovat takauriski, vastapuoliriski, maariski, pankkiriski, keskittymäriski, toimitusriski. Vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että sopimuksen vastapuoli ei mahdollisesti kykene hoitamaan sitoumuksiaan pankille.

Tapiola Pankki on perustettu täydentämään yhtiöryhmän palveluvalikoimaa erityisesti yksityissektorilla. Lähivakuutusfuusion myötä myös maatalo- ja pienyrityssiakkaiden palveluvalikoima on täydentynyt. Asiakaskunta perustuu ryhmään keskittäneistä ja pankin tarjoamien mahdollisuuksien mukana tulevasta uusista asiakkaista. Asiakaskuntana ovat kotitaloudet ja luotonannossa päätuotteena ovat asuntolainat.

Tarkoituksena ei ole tavoitella riskinotolla erityistä korkeaa taloudellista tulosta. Luottoriskiä ei lähtökohtaisesti oteta. Asiakkaan maksukykyyn ja taloudellisten puskureiden tulee turvata pankille vähäriskinen lainasalkku. Varovainen luotto perustuu asiakkaiden riskiluokitukseen, keskitettyyn luottopäättöprosessiin, varovaiseen vakuuspolitiikkaan ja turvallisiin luottovaltuuksiin.

Tapiola Pankin luottotoiminto perustuu keskitettyyn päätöksentekoon ja luottovaltuuksiin. Tämä yhteenäistää riskinottoa ja nopeuttaa reagoitua muutostilanteissa. Luoton nostossa on käytössä erityisen ohjeen mukaisesti niin sanottu neljän silmän periaate, asiakirjojen keskitetty arkistointi ja jälkitarkastus. Alueelliselle luottotoiminnan valvonnalle on selkeät toimintaperiaatteet ja tavoitteet. Luottotoiminta on pankin sisäisen tarkastuksen painopistealue ja osa hallitukselle vuosittain tehtävää riskienhallinnan itsearviointiraporttia.

Luotonantoa ohjataan ja toteutetaan hallituksen hyväksymällä luotonantopolitiikalla ja hyväksytyin rahoitustuottein. Luotonannon ja vastapuoliriskien hallinnan periaatteet on hallituksen päätöksen mukaisina kirjattu pankin Riskienhallintaohjekirjaan.

Pääomatarpeen laskennassa periaatteena on ottaa huomioon vastapuolien laaja lainanhoitokyky, joka sisältää asiakkaan koko varallisuuden, kaikki vastuut ja nettotulot. Yritysrahoituksessa arvioidaan vastavasti yrityksen toimintaedellytykset. Tarkastelussa on keskeistä asiakkaiden kokonaisvarallisuuden kehitys ja tulevan kassavirran arviointi. Tavoitteena on selvittää mahdollisimman luotettavilla mittareilla pankin koko lainasalkun luottoriski ja tähän tarvittavan pääoman määrä. Luottopolitiikassa on erikseen

määräykset yksittäisille lainatuotteille vaadittavista vakuuksista.

Yksityishenkilöiden luotto ja luottojen pääomatarpeen määrittäminen perustuu pankin toiminnan alusta alkaen käytettyyn riskiluokitteluun. Riskiluokituksessa huomioidaan lainanottajan maksukyky ja taloudelliset puskurit. Luokitus on kummassakin perusteessa viisiluokkainen, joten riskiluokkia on matriisissa yhteensä 25. Kullekin matriisin solulle on määritetty riski-indeksi, arvot 1–25, joita käytetään raporteissa yhdisteltäessä riskiluokkia.

Säännönmukaisessa raportoinnissa käytetään kolmea riskiluokkaa. Kaikkein riskipitoisemmille luotoille on riskienhallintasuunnitelmassa päätetty suhteellinen maksimiraja.

Alla olevassa taulukossa riskiluokat on yhdistetty kolmeksi pääluokaksi. Normaaliriskisyys edellyttää sitä että asiakkaan varallisuuden määrä on kaksi kertaa haettavan luoton suuruinen tai että asiakkaan tuloista asumiseen ja lainanhoitoon kuluu enintään 30 prosenttia.

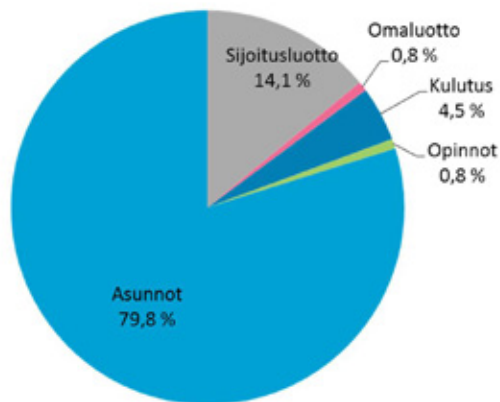
Riskitaso	31.12.2012		31.12.2011	
	milj. €	osuus	milj. €	osuus
Normaalia alhaisempi	748	45 %	488	33 %
Normaali	733	44 %	814	54 %
Normaalia korkeampi	192	11 %	200	13 %
Yhteensä	1 673	100 %	1 502	100 %

Luottojen hinnoittelu on riskiperusteinen siten, että riskiluokituksella pyritään ohjaamaan marginaalivaahtetta. Turvaavan vakuusvaatimuksen lisäksi riskiluokituksessa arvioidaan muun muassa asiakkaan maksukyky mahdollisen korkotason nousun seurauksena. Johtoryhmä säätää luottojen hinnoittelun ohjeistusta riskienhallintapolitiikan ja yleisen markkinatilanteen mukaisesti.

Luotonantopolitiikan mukaan kaikilla asuntoluotoilla on oltava turvaava reaalivakuus tai sitä täydentävä luottovakuutus tai takaus. Turvaavaksi reaalivakuudeksi katsotaan asunnon arvosta 70 prosenttia. Pankin luottosalkusta (lainat ja saamiset) on 79,8 prosenttia asuntoluottoja. Näiden lainojen keskimääräinen luoton suhde vakuuteen (loan to collateral) oli 56 prosenttia, eli keskimäärin myönnettyillä asuntolainoilla on luottopolitiikan vaatimuksia paremmat vakuudet. Alenevan hintakehityksen vaikutusta pääomavaatimukseen testataan laskemalla määrä, joka asuntokannan arvosta jää turvaavan vakuuden rajan ulkopuolelle.

Yksityissektorin osuus lainakannasta oli tilikauden päättyessä 95,8 prosenttia (97,0).

Alla olevassa kuviossa on lainakannan jakautuminen käyttötarkoituksen mukaan.

Luottokannan ja taseen ulkopuolisten vastuiden jakauma miljoonina euroina vakavaraisuuslaskennassa käytetyin riskipainoin:

Riskipainot	31.12.2012 milj. e	31.12.2011 milj. e
0 %	136	78
10 %	25	0
20 %	122	225
35 %	1 475	1 359
50 %	0	1
75 %	186	156
100 %	187	189
150 %	3	3
Vastuut yhteensä milj. €	2 134	2 011

Riskipainoluokat sisältävät pääasiassa seuraavat erät:

Valtio, kunnat	0 %
Vakuudelliset joukkovelkakirjat	10 %
Luottolaitokset	20 %
Asuntovakuudelliset luotot	35 %
Yritykset (A luokitus)	50 %
Muut pienet luotot	75 %
Yritykset	100 %
Järjestämättömät saamiset	150 %

Erääntyneiden kotitalousluottojen määrä, joihin ei ole tehty arvonalentumisia, sisältäen vakuutena olevat omaisuuserien tasearvot olivat seuraavat:

Hoitamattomat luotot	31.12.2012 milj.€	31.12.2011 milj.€
Viivästyksen pituus		
Alle 30 päivää	32,7	49,3
30 - 90 päivää	3,9	4,1
yli 90 päivää	5,5	4,2
Yhteensä	42,1	57,6
Osuus lainakannasta	%	%
Hoitamattomat yhteensä	2,51	3,83
yli 90 päivää	0,33	0,28

Yksittäisten saamisten määrä, joiden arvo oli alentunut, kasvoi katsauskaudella 0,2 miljoonaa euroa ja kokonaismäärä kauden lopussa oli 0,8 miljoonaa euroa. Tehtyjen arvonalentumisten jälkeen lainakannassa ei ole vakuudetonta luottokantaa, lukuun ottamatta vähäistä määrää lyhytaikaisia kulutusluottoja.

Maantieteellisesti lainakanta jakautuu seuraavasti:

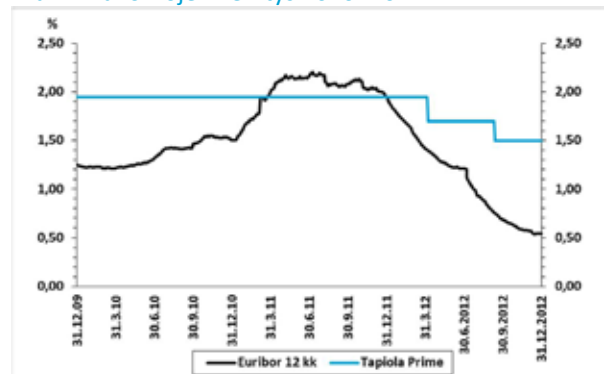
Lainakanta	31.12.2012 milj.€	31.12.2011 milj.€
Pääkaupunkiseutu	384,9	352,9
Muu Suomi	1 286,4	1 147,5
Yhteensä	1 671,3	1 500,4

Tapiola Prime

Pankin oma Prime -korko monipuolistaa taseen korkorakennetta ja vähentää riippuvuutta Euribor-varainhankinnasta.

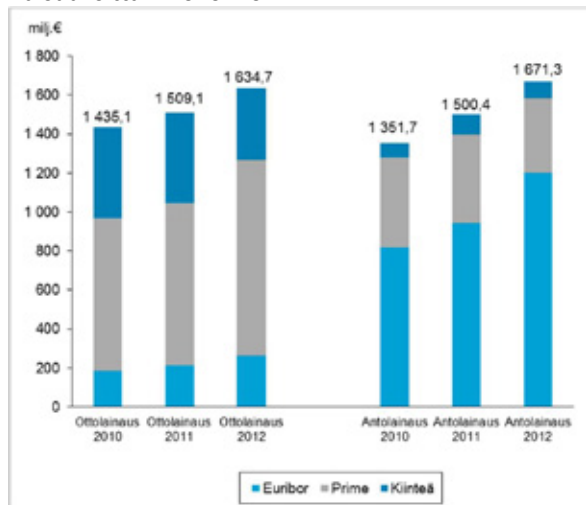
Tapiola Prime -korosta päätetään pankin tasehallintatoimikunnassa. Päätöksistä tiedotetaan vähintään kaksi viikkoa ennen niiden voimaantuloa.

Markkinakorkojen kehitys 2010–2012

12 kuukauden Euribor-korko päättyi vuoden vaihteessa 0,542 prosenttiin. Tapiola Prime -korkoa laskettiin vuoden 2012 aikana kahdesti. Vuoden päättyessä se oli 1,500 prosenttia.

Tapiola Pankki Oy:n otto- ja antolainaus korkosidonnaisuuksittain 2010–2012

Markkinariskit

Korkoriski

Korkoriski mitataan sekä nykyarvoperusteisen kassavirtojen korkoriskinä että kahdentoista kuukauden tulo- ja kassavirtojen korkoriskinä. Molempien riskimittareiden laskennassa on taseen korkoherkkyys erin kohdistettu 1 % koronmuutos (+/-) seuraavasta korontarkistuspäivästä eteenpäin. Riskimittarit kuvaavat konsernin tuloksen herkkyyden korkotason nousulle tai laskulle vuositasolla. Riskimittarille on asetettu limiitit suhteessa pankin omiin varoihin. Näiden lisäksi seurataan erilaisten lineaaristen standardishokkien vaikutusta pankin taseeseen. Saatua riskilukua verrataan pankin omiin varoihin.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu taseen korkoriski laskettuna kahdentoista kuukauden tulo- ja kassavirtojen korkoriskinä koron laskiessa yhdellä prosenttiyksiköllä.

Pankki	31.12.2012 milj. e	31.12.2011 milj. e
Omat varat, Tier I, milj. e	104,1	96,3
Omat varat, Tier II, milj. e	14,9	29,0
Tuloriski, milj. e	2,7	2,4
Riski Tier I -varoista, %	2,6	2,5
Riski Tier I + II -varoista, %	2,3	1,9

Vaikka tuloriski on kasvanut alhaisen korkotason johdosta, ovat kaikki seurattavat korkoriskimittarit turvallisella tasolla.

Rahoitusriski

Rahoitusriskiä seurataan maturiteettiluokittain. Kussakin seurattavassa maturiteettiluokassa mahdollinen alirahoitus saa olla enintään riskienhallintasuunnitelmassa säädetyn määrän suuruinen. Mikäli riskilimiitti ylittyy, voidaan vaje kattaa Finanssiryhmittymän sisäisellä rahoituslimiitillä. Ryhmittymän sisäisen rahoituslimiitin on katettava syntynyt rahoitusvaje kokonaan.

Rahoitusriskin osalta pankin rahavarojen riittävyys on turvallisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskiä hallitaan hallituksen hyväksymällä strategialla ja strategian varmistamistavalla jatkuvuussuunnitelmalla.

Tapiola Pankki ylläpitää riittävää likviditeettireserviä, joka kattaa äkilliset muutokset kassatilanteessa. Periaatteena on mitoittaa reservi siten, että sillä voidaan hallita vähintään kuukauden mittainen ennakkoimaton markkinahäiriö.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu likviditeettireserviä, jossa Avista-talletuksista menetetään välittömästi 10 %. Pankilla tulee olla likvidejä varoja vähintään 1,5 kertaa talletuspako ja vähintään 10 % taseesta.

Skenaario 1

	31.12.2012 milj. e	31.12.2011 milj. e
Avistatalletukset	1 269,7	1 038,4
Talletuspako (avistatalletuksista menetetään 10 %)	127,0	103,8
Likvidit varat		
Talletukset Suomen Pankissa	108,0	23,2
Keskuspankkirah. oik. saamistod.	78,7	55,0
Saamiset luottolaitoksilta	35,3	99,8
Kunta- ja yritystodistukset, alle 1 kk	10,3	9,0
Likvidit varat yhteensä	232,0	187,0
Tarvittava likvidien varojen määrä (vähintään 1,5 kertaa talletuspako)	190,5	155,8

Likviditeettiskenaarioiden mukaan pankin likviditeetti on turvallisella tasolla.

Pankissa on panostettu likviditeettiriskin hallintaan. Likviditeettiä on ryhdytty sisäisesti seuraamaan myös tulevien BASEL III -säännösten mukaisin mittarein.

Valuuttariskit

Valuuttatoiminnalle on asetettu kokonais- ja valuuttakohtaiset limiitit.

Maariskit

Konsernilla oli katsauskauden päättyessä sijoituksia euroalueella ainoastaan Suomen valtion ja Suomessa toimivien rahoituslaitoksien ja yritysten korkoinstrumentteihin. Konsernilla ei ole maariskiiä myönnetyissä lainoissa Suomen ulkopuolella. Sijoitustoiminnan maariskeille on asetettu limiitit.

Hintariskit

Konsernin hintariski muodostuu pääasiassa korkosijoituksista. Riski koostuu markkinoiden tuotto-odotuksista ja vastapuolien luottokelpoisuuden muutoksista. Nämä sijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Merkittävien, noteeraamattomien osakesijoitusten liikearvot testataan vuosittain.

Hintariski on riskienhallintapolitiikan mukaisella maltillisella tasolla.

Operatiivinen riski

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan sitä, että mahdolliset puutteet pankin järjestelmissä tai sisäisessä valvonnassa aiheuttavat odottamattomia tappioita (esimerkiksi toimintariskit, toimintakatkokset, virheet, virhejärjestelmät, valvonnan pettäminen, järjestelmän pettäminen, huono ammattitaito).

Operatiiviset riskit kartoitetaan finanssiryhmittymän riskienkartoitusmenettelyn mukaisesti pankissa ja varainhoidossa toiminnoittain mukaan lukien juridiikka ja myyntiorganisaatio. Säännön mukaan riskit kartoitetaan vuosittain vuosisuunnittelun yhteydessä sekä aina kun tähän havaitaan erityinen aihe.

Toiminnallisten riskien kartoitus tehdään toiminnan näkökulmista. Kartoituksessa käytetyt näkökulmat ovat:

- Prosessiriskit
- Henkilöstöriskit
- Järjestelmäriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit
- Muut vuosisuunnitteluun ja jaksosuunnitteluun liittyvät taktisten valintojen riskit

Kartoitus perustuu toiminnan prosesseista laadittuihin kuvauksiin. Prosessikuvauksissa ja riskikartoituksessa etsitään toiminnan laadun takaamiseksi kriittiset riskipisteet ja suunnitellaan laadun ylläpitämisen edellyttämät toimenpiteet sekä nimetään vastuuta-

hot/henkilöt. Lisäksi arvioidaan riskienhallintatoimenpiteiden riittävyys.

Operatiivisten riskien kartoitus toimintasuunnitelmiin on osa yhtiöiden vuosisuunnitteluun liittyvää riskienhallintasuunnitelmaa.

Operatiiviseen riskiin liittyvää käytännön valvontaa tehdään yhtiöiden toiminnoissa johtoryhmän jäsenen vastuulla. Yhtiöryhmän sisäinen tarkastustoiminto suorittaa aihealuekohtaisia tarkistuksia myös operatiivisen riskin osalta.

Riskienhallinnan laatua ylläpidetään toiminnoittain valvonnalla ja jatkuvuussuunnittelulla. Jatkuvuussuunnitelmissa toimintaprosessit ja niiden tärkeimmät järjestelmät on priorisoitu toiminnoittain ja näiden toipumisajat on määritelty. Lisäksi on kuvattu toimenpiteet ja varamiehitys tyypillisissä häiriötilanteissa.

Toimintojen ja alueiden kartoitusten perusteella laaditaan koko pankin toiminnallisten riskien yhteenvedot.

Suhdanneriski

Suhdanneriskillä tarkoitetaan talouselämän suhdanteiden kielteistä vaikutusta pankin asiakkaiden talouteen ja pankkisuhteeseen.

Tapiola Pankin luototus on pääasiassa asuntorahoitusta. Suurin suhdanteisiin liittyvä riski on siten asuntojen epäsuotuisa hintakehitys. Hintakehitys ei suoraan heikennä asiakkaiden maksukykyä, mutta on indikaatio muustakin talouden epävarmuudesta ja mahdollisista maksuhäiriöistä. Hintakehitys on valittu pankissa seurattavaksi mittariksi, koska se ennakoii nopeammin talouden kehityksen muutosta, kuin esimerkiksi työttömyysaste. Hinnanlaskun vaikutus uusien luottojen riskiluokitukseen määritellään pankin riskienhallintaohjeistuksessa.

Tällä suhdanneriskimittarilla hallitaan osaltaan myös pankin luottosalkun keskittyneisyysriskiä.

Pankissa seurataan hinnan laskun vaikutusta asuntovakuuksien arvoihin ja tästä aiheutuvaan pääomatarpeeseen. Konsernin antolainauksesta vuonna 2012 oli 79,8 prosenttia (82,2) asuntolainoja. Luotonantopolitiikan mukaan luotolla tulee olla turvaavavakuus. Asunto arvioidaan turvaavaksi vakuudeksi 70 prosenttiin sen käyvästä hinnasta. Vakuutta voidaan tarvittaessa täydentää luottovakuutuksella tai turvaavalla takauksella. Vakuuspolitiikka pienentää konsernin ydinliiketoiminnan altistumista suhdannevaihteluista aiheutuville välittömille riskeille.

Tapiola Varainhoito Oy:n toimintaedellytykset perustuvat sijoitusmarkkinoiden kehitykseen. Markkinoiden heikkeneminen vähentää toimeksiantojen volyymin ja laskee tuottoja. Muutosten vaikutus voi olla merkittävä. Kehityksen seurannassa käytetään pääasiassa OMX Helsinki -indeksiä.

Oikeudellinen riski

Oikeudellinen riski voi aiheutua ulkoisten tekijöiden sekä pankin oman toiminnan vaikutuksesta. Oikeudellinen riski voi liittyä kaikkeen liiketoimintaan. Esimerkiksi lainsäädännön ja määräysten tulkintaan, sopimusten voimassaoloon ja sisältöön sekä pankin markkinointiin voi liittyä oikeudellisia riskejä, jotka aiheuttavat tappioita, vahingonkorvausvelvollisuuden tai maineen ja arvostuksen heikkenemistä.

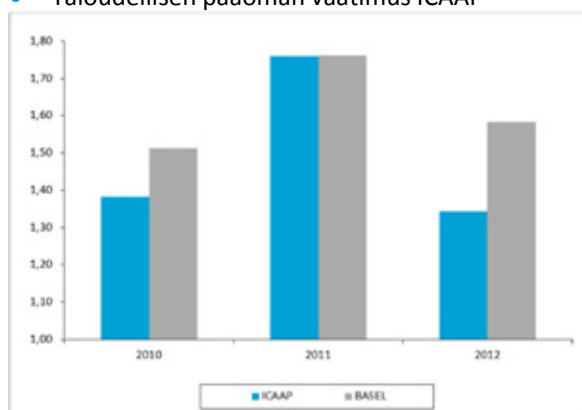
Oikeudellisten riskien kartoitus tehdään operatiivisten riskien kartoituksen yhteydessä ja yhteisellä menetelmällä.

3. Liitetiedot pankkikonsernin vakavaraisuuden hallinta

Pankkikonsernin vakavaraisuuden hallinta perustuu BASEL II, Pilari I -normien mukaiseen seurantaan sekä sisäiseen pääoman riittävyyden arviointiprosessiin (ICAAP). Sisäisellä prosessilla arvioidaan liiketoiminnan eri riskien edellyttämä pääoman määrä. Arviota käytetään vakavaraisuuden suunnittelussa. Vakavaraisuusstrategia päivitetään vuosittain.

Seuraavassa taulukossa on esitetty omien varojen pääoma-asteet:

- BASEL II, Pilari I vakavaraisuussuhde
- Taloudellisen pääoman vaatimus ICAAP

Vakavaraisuuden hallintaa ohjataan finanssiryhmittymän riskienhallinnan johtoryhmässä. Sen tavoitteena on edistää kokonaisvaltaista riskienhallintaa, jossa pyritään riskienhallinnan parhaimpiin käytäntöihin. Vakavaraisuuden hallinnan kehittämiseen on kiinnitetty huomioita myös vuoden 2008 syksyllä

globaaliksi ja historiallisen voimakkaaksi kehittyneen finanssikriisin seurauksena. Tämän seurauksena talouden ja vakauden hallinta on määritelty yhdeksi strategiseksi valinnaksi strategiakaudelle 2010–2012.

Pankkikonsernin vakavaraisuuden hallinta on erityisesti tehostunut Basel II -normiston mukaisella ICAAP-prosessilla. Prosessilla analysoidaan konsernin omasta liiketoiminnasta lähtien toimintaan liittyvät riskit ja niiden hallitsemiseksi tarvittava turvaava taloudellinen pääoma. Vuoden 2012 aikana alettiin sisäisesti seurata Basel III:n mukaisia likviditeetti- (LCR), maturiteetti- (NSRF) ja omavaraisuusnormeja.

3.1. Vakavaraisuutta koskevat vaatimukset ja tavoitteet

Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohta on voimassa oleva vakavaraisuutta koskeva lainsäädäntö. Pankkikonsernin vakavaraisuutta laskettaessa sovelletaan luottoriskeihin standardimenetelmää ja operatiivisiin riskeihin perusmenetelmää. Tämän lisäksi vakavaraisuuden hallinnassa otetaan huomioon omat tavoitteet finanssiryhmittymälle ja pankkikonsernin vakavaraisuudelle.

Voimassa olevan lainsäädännön vakavaraisuutta koskevat vaatimukset

Tapiola Pankkia ja Tapiola Varainhoitoa, koskevat seuraavat luottolaitostoimintaa ja sijoituspalvelutoimintaa koskevien lakien vakavaraisuusvaatimukset:

- Pankin omien varojen määrän ja laadun on oltava jatkuvasti riittävä kattamaan pankkiin kohdistuvat riskit (LLL 5. luku)
- Varainhoidon omien varojen yhteismäärän on aina oltava vähintään säädetyн vähimmäispääoman suuruinen (SRL 4. a luku)

3.2. Sisäiset tavoitteet vakavaraisuudelle

Sisäisenä tavoitteena vakavaraisuudelle pankkikonsernissa on asetettu seuraavat suhteet:

- Basel II, -Pilari I vakavaraisuussuhde on oltava vähintään kaksitoista prosenttia
- Ensisijaisten omien varojen vakavaraisuussuhde vähintään yhdeksän prosenttia

Konsernin vakavaraisuus oli hyvällä tasolla vuonna 2012. Konsernin pääomaa lisättiin vuonna 2011 liiketoiminnan laajenemisen edellyttämällä tavalla. Vuonna 2012 vakavaraisuussuhde oli 12,7prosenttia (14,1) ja ensisijaisten omien varojen vakavaraisuussuhde oli 10,9 prosenttia (10,5).

Vakavaraisuuden riittävyyttä suunnitellaan sisäisellä taloudellisen pääoman laskennan mallilla (ICAAP).

ICAAP-prosessissa määritellään pääomatarve ja laatu pankkikonsernin liiketoiminnan eri riskeille. Pääomatarve määritellään myös niille liiketoiminnan riskeille jotka eivät sisälly Basel II, Pilari I laskentaan. ICAAP-laskenta tehdään kuukausittain ja pääomatarpeen kehitystä arvioidaan tulos- ja vakavaraisuusennusteiden sekä stressitestein.

Vakavaraisuutta koskevien vaatimusten ja tavoitteiden täyttämisen lisäksi vakavaraisuuden seuranta ja hallinta pyritään järjestämään seuraavien periaatteiden mukaisesti: Vakavaraisuuden seuranta ja hallinta kattaa kaikki liiketoiminnan ja toimintaympäristön olennaiset riskit

- ottaa huomioon strategiset ja operatiiviset suunnitelmat sekä vastavuoroisesti vaikuttaa strategiseen ja operatiiviseen tavoiteasetantaan
- kattaa sekä lyhyen että pitkän aikavälin
- kattaa normaalin (liiketoimintasuunnitelmien mukaisen) ja poikkeustilanteiden mukaisen toiminnan

Näitten periaatteiden pohjalta vakavaraisuuden seurantaa ja hallintaa tehdään riskienhallinnan johtoryhmän ja tasehallintatoimikunnan stressitestein ja raportointiprosesseilla.

Raporteilla esitetään myös johtopäätökset vakavaraisuusasemasta sekä suositukset tarvittavista toimenpiteistä vakavaraisuuden ylläpitämiseksi.

3.3. Vakavaraisuustietojen julkistaminen

Luottolaitoslain ja Finanssivalvonnan standardien mukaiset vakavaraisuustiedot sisällytetään Tapiola Pankki konsernin tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen. Konsernin tilinpäätös vakavaraisuustietojen valmistellaan pankin taloustiimissä talousjohtajan vastuulla. Tilinpäätös käsitellään pankin johtoryhmässä ja hyväksytään pankin hallituksessa. Tämän jälkeen pankin tilintarkastajat tarkastavat tilinpäätöksen. Tilintarkastajat myös todentavat vakavaraisuustietojen oikeellisuuden tilinpäätöksen tarkastamisen yhteydessä.

3.4. Tietojen olennaiset muutokset tilikauden aikana

Jos pankkikonsernin vakavaraisuustiedoissa tapahtuu tilikauden aikana olennaisia muutoksia, joilla saattaa olla sidosryhmien, kuten asiakkaiden, yhteistyökumppaneiden ja omistajien, kannalta merkitystä, vakavaraisuustiedot julkaistaan myös osavuositarkastuksessa. Tiedot julkaistaan sen ajanjakson osavuositarkastuksessa jonka aikana olennaiset muutokset ovat tapahtuneet. Jos olennainen muutos on tapahtunut ainoastaan yksittäisessä vakavaraisuus-

tiedossa, muita tietoja ei ole välttämätöntä julkistaa. Osavuositarkastuksessa voidaan siten julkistaa ainoastaan kyseinen tieto maininnalla, että muissa tiedoissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Hallitus tekee päätöksen siitä, milloin tiedoissa on tapahtunut niin olennaisia muutoksia, että ne pitää julkaista tilikauden kuluessa.

3.5. Julkistettavat tiedot

Vakavaraisuustietoina julkistetaan pääsääntöisesti Finanssivalvonnan standardissa 4.5 Vakavaraisuustietojen julkistaminen markkinoille luetellut tiedot. Tietoja, jotka eivät ole konsernin vakavaraisuuden kannalta olennaisia, ei kuitenkaan julkisteta. Tällaisia ovat tiedot, joilla ei ole merkitystä pankkikonsernin sidosryhmille ja jotka eivät muutoinkaan ole konsernin toiminnan laadun ja laajuuden sekä riskien kannalta merkityksellisiä. Epäoleellisiksi katsottavien tietojen osalta kerrotaan tilinpäätöstiedoissa lyhyesti, miksi kyseisiä tietoja ei ole sisällytetty tilinpäätökseen. Hallitus tekee päätöksen tiedoista, joita ei katsota olennaisiksi ja joita ei siten julkisteta. Samoin hallitus tekee päätöksen tiedoista, joiden katsotaan kuuluvan liikesalaisuuden tai salassapitovelvollisuuden piiriin.

Pankkikonsernin tilinpäätös ja toimintakertomus julkaistaan LähiTapiola-ryhmän Internet-sivuilla www.lahitapiola.fi, joten myös vakavaraisuustiedot ovat verkossa sidosryhmien saatavilla.

3.6. Taloudellisen pääoman laskenta

Taloudellinen pääomatarve perustuu liiketoiminnan eri osa-alueiden pääomatarpeiden yhteenlaskettuun pääomatarpeeseen. ICAAP-prosessissa käsitellään seuraavia riskejä ja niiden pääomavaatimusta:

- Luotto- ja vastapuoliriskit
- Operatiiviset riskit
- Juridiset riskit
- Markkinariskit
- Jäännösriskit
- Suhdanneriskit
- Luottosalkun laatu ja keskittyneisyys
- Toimialariski
- Strategiariski, ml. maineriski
- Uusi liiketoiminta

Mallissa eri riskien vaatimat pääomat lasketaan yhteen, toisin sanoen oletetaan, että on mahdollista, että kaikki riskit voivat toteutua samanaikaisesti.

Taloudellisen pääoman tarve lasketaan kuukausittain ja julkaistaan osana johdon riskiraportointia.

Riskiraporteissa seurataan sekä ICAAP että BASEL II - normien mukaista pääomatarvetta.

VAKAVARAISUUSLASKELMA

1 000 €

Omat varat

Ensisijaiset omat varat

Oma pääoma	137 543	137 543
Tilikausien oikaistu voitto / tappio	-28 012	-33 468
Vähennykset ensisijaisista omista varoista	-14 046	-15 662
Yhteensä	95 485	88 413

Toissijaiset omat varat

Ylemmät toissijaiset omat varat	1 528	640
Alemmat toissijaiset omat varat	15 000	30 000
Yhteensä	16 528	30 640

Vähennykset ensi- ja toissijaisista omista varoista

Ensisijaiset omat varat vakavaraisuuden laskemiseksi	94 559	87 450
---	---------------	---------------

Toissijaiset omat varat vakavaraisuuden laskemiseksi

15 602	29 678
---------------	---------------

Omien varojen vähimmäisvaatimus

69 602	66 492
---------------	---------------

Luotto- ja vastapuoliriskin omien varojen vaatimus (standardimenetelmä)

62 419	60 085
---------------	---------------

Operatiivisen riskin omien varojen vaatimus (perusmenetelmä)

7 183	6 407
--------------	--------------

Omien varojen ylijäämä / alijäämä

40 559	50 636
---------------	---------------

Vakavaraisuussuhde ensisijaiset omat varat (%)

10,9	10,5
-------------	-------------

Vakavaraisuussuhde (%)

12,7	14,1
-------------	-------------

4. Liitetiedot pankkikonsernin segmenttiraportoinnista

Pankkikonsernin segmenttiraportti

Tase	Pankkitoiminta, FAS		Varainhoito, FAS		Eliminointi, IFRS-oik.		Konserni yhteensä	
1 000 €	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Lainat ja muut saamiset	1 760 672	1 631 349	381	431	-321	-389	1 760 732	1 631 392
Muut rahoitusvarat	263 852	283 212	6 833	6 016	-	-	270 685	289 228
Muut varat	37 963	34 472	4 946	4 864	-13 058	-13 028	29 852	26 309
Varat yhteensä	2 062 488	1 949 034	12 161	11 312	-13 379	-13 416	2 061 269	1 946 929
Talletukset *)	1 739 614	1 645 375	-	-	-321	-389	1 739 293	1 644 986
Muut rahoitusvelat	157 273	151 289	-	-	-	-	157 273	151 289
Muut velat	48 388	42 569	3 875	2 482	9	-18	52 272	45 033
Velat yhteensä	1 945 275	1 839 232	3 875	2 482	-312	-406	1 948 838	1 841 308
Tuloslaskelma								
	Pankkitoiminta		Varainhoito		Eliminointi, IFRS-oik.		Konserni yhteensä	
1 000 €	1-12/2012	1-12/2011	1-12/2012	1-12/2011	1-12/2012	1-12/2011	1-12/2012	1-12/2011
Korkokate	19 267	17 695	63	93	-	-	19 330	17 788
Palkkiotuotot netto	14 552	14 219	13 390	14 481	5	15	27 947	28 716
Muut tuotot	6 287	9 330	994	159	-1 160	-1 241	6 121	8 248
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	-	-73	-324	-73	-324
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	40 106	41 244	14 447	14 733	-1 227	-1 550	53 326	54 427
Henkilöstökulut	-7 910	-6 980	-5 359	-4 603	-	-	-13 269	-11 583
Muut hallintokulut	-20 543	-24 998	-7 699	-7 768	355	425	-27 887	-32 341
Poistot aineellista ja aineettomista hyödykkeistä	-2 074	-1 855	-284	-256	20	5	-2 338	-2 106
Muut kulut	-2 963	-2 762	-750	-793	-	-	-3 713	-3 555
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-33 490	-36 596	-14 092	-13 419	374	430	-47 207	-49 585
Arvon alentumistappiot	-220	-133	-	-	-	-	-220	-133
Liikevoitto (-tappio)	6 396	4 515	356	1 313	-853	-1 119	5 898	4 709

*) sisältää myös muut velat luottolaitoksille sekä yleisölle ja julkisyhteisöille kuin talletukset

5. Pankkikonsernin taseen ja tuloslaskelman liitetiedot

Luvut on esitetty tuhansina euroina, ellei toisin ole erikseen mainittu.

1. Käteiset varat

Käteiset varat	2012	2011
Vaadettaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	91 228	-
Yhteensä	91 228	-

2. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Johdannaisopimukset	2012	2011
Osakejohdannaiset, kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät Ostetut optiosopimukset	564	469
Yhteensä	564	469

Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt sopimukset	Kohde-etuuden nimellisarvo Jäljellä oleva maturiteetti			2012
Osakejohdannaiset *)	alle 1 v.	1 - 5 v.	Yhteensä	
Ostetut optiosopimukset	4 652	20 476	25 128	
Yhteensä	4 652	20 476	25 128	
- joista vastapuolena samaan konserniin kuuluva yritys	-	-	-	-

* muodostuvat sijoitustalletuksiin ja indeksilainoihin sisältyvistä myydyistä optioista sekä vastaavista ostetuista optioista. Liikkeellelasketuissa sijoitustalletuksissa ja indeksilainoissa pääsopimukseen sisältyvät kytketyt johdannaiset on erotettu pääsopimuksesta. (Ks. taseen liite 11).

3. Myytävissä olevat rahoitusvarat

Saamistodistukset	2012	2011
Valtion joukkovelkakirjalainat	27 838	54 989
Luottolaitosten joukkovelkakirjalainat	50 867	-
Luottolaitosten sijoitustodistukset	26 471	119 749
Yritysten joukkovelkakirjalainat, yritystodistukset	65 094	106 629
Saamistodistukset yhteensä	170 271	281 367
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitusrahastot	8 127	7 036
Osakkeet*	495	357
Osakkeet ja osuudet yhteensä	8 623	7 393
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä	178 894	288 760

* osakkeet muodostuvat noteeramattomista hankintamenoarvostetuista osakesijoituksista

4. Lainat ja muut saamiset

	2012	2011
Lainat ja muut saamiset		
Saamiset luottolaitoksilta		
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	27 756	72 613
Muut kuin vaadittaessa maksettavat luottolaitoksilta	52 108	50 426
Yhteensä	79 864	123 039
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		
Yritykset ja asuntoyhteisöt	67 685	44 923
Kotitaloudet	1 595 937	1 448 624
Muilta	7 650	6 830
Rahoitusleasingsaamiset yrityksiltä	9 597	7 975
Yhteensä	1 680 869	1 508 352
Lainat ja muut saamiset yhteensä	1 760 732	1 631 392
Arvon alentumiset 1.1.	-1 818	-1 751
Saamiskohtaiset arvonalentumisten muutos	-110	-65
Saamiskohtaisten arvonalentumisten peruutusten muutos	82	126
Ryhmäkohtaiset arvonalentumisten muutos	-79	-129
Lainoihin ja muihin saamisiin sisältyvät arvonalentumiset 31.12.	-1 925	-1 818

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappiot on esitetty tuloslaskelman liitteessä 20. ja vastapuoliriskiä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetietojen riskienhallinnan osiossa.

5. Osakkeet ja osuudet osakkuusyrittäksissä

	2012	2011
Osuudet osakkuusyrittäksissä 1.1.	1 925	209
Investoinnit	-	2 040
Osuus tilikauden tuloksesta	-73	-324
Osuudet osakkuusyrittäksissä 31.12.	1 852	1 925
Osakkuusyrittäykset		
Oy Compass Card Oy Ltd		
Kotipaikka: Maarianhamina		
Liikevaihto	6 363	3 108
Varat	34 286	28 859
Velat	-28 839	23 198
Voitto/tappio	-214	-953
Omistuosuus	34 %	34 %

6. Aineettomat hyödykkeet

	2012	2011
ATK-menot		
Hankintameno 1.1.	16 353	14 976
Lisäykset	521	1 377
Hankintameno 31.12.	16 873	16 353
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-4 787	-2 790
Tilikauden poisto	-2 137	-1 997
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-6 924	-4 787
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 949	11 566
Kirjanpitoarvo 1.1.	11 566	12 186
Liikearvo	2012	2011
Hankintameno 1.1.	4 096	4 096
Hankintameno 31.12.	4 096	4 096
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 096	4 096
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 096	4 096
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	14 046	15 662

Liikearvon arvonalentumistestaus

Tapiola Omaisuudenhoito Oy:n ostosta vuonna 2006 syntynyt liikearvo on kohdistettu 100 prosenttisesti Varainhoito-toimintasegmentille, joka muodostaa oman rahavirtaa tuottavan yksikön.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmaan.

Siinä käytetään johdon hyväksymään budjettiin perustuvia, ennen veroja määritettyjä rahavirtaennusteita viideltä vuodelta. Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua toteutuvat rahavirrat ekstrapoloidaan käyttämällä 2 % vuosittaista kasvuvauhtia (1). Johto on määrittänyt budjetoidun liikevoiton aikaisempien tulosten ja markkinoiden kehittymistä koskevien odotustensa perusteella. Käytettävä kasvuvauhti ei ylitä rahavirtaa tuottavan yksikön toimialan keskimääräistä pitkän aikavälin kasvuvauhtia.

Diskonttaus korko (2) on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja.

Käyttöarvolaskelmassa vuosina 2012 ja 2011 käytetyt keskeiset oletukset ovat seuraavat:

Bruttokate, milj.€	2012	2011
	0,9-1,9	0,2 - 3,3
Ikuisuuskasvuvauhti (1)	2,0 %	3,0 %
Diskonttokorko (2)	6,3 %	7,5 %

Näitä oletuksia on käytetty rahavirtaa tuottavan yksikön analysointiin.

Muutosten perusteet:

Vuonna 2012 bruttokate jäi hieman alle ennustetun keskiarvon
Päivityksessä budjetissa on huomioitu maltilliset kasvuennusteet
Yleinen korkotaso on laskenut

Herkkyysanalyysillä todettiin, ettei mikään joihinkin mahdollinen muutos keskeisissä oletuksissa aiheuttaisi liikearvon arvonalentumiskirjaustarvetta.

Herkkyysanalyysin käyttöarvolaskelmassa käytettiin 10 prosenttiyksikköä pienempää bruttokatetta kuin johdon 31.12.2012 arvioima bruttokate. Analyysissä todettiin ettei liikearvosta olisi näissäkään olosuhteissa ollut tarvetta kirjata arvonalentumistappioita.

7. Aineelliset hyödykkeet

	2012	2011
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	236	330
Lisäykset	567	71
Vähennykset	-94	-79
Siirrot erien välillä	-56	-86
Hankintameno 31.12.	653	236
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-73	-143
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	56	86
Tilikauden poisto	-133	-17
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-151	-73
Kirjanpitoarvo 31.12.	502	163
Kirjanpitoarvo 1.1.	163	102
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	337	337
Siirrot erien välillä	-337	-
Hankintameno 31.12.	0	337
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-270	-202
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	337	-
Tilikauden poisto	-67	-67
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	0	-270
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	67
Kirjanpitoarvo 1.1.	67	135
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	502	230

8. Saamiset

	2012	2011
Saamiset		
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		
Korkosaamiset	3 418	3 462
Muut siirtosaamiset	1 153	231
Maksetut ennakkomaksut	-	26
Siirtosaamiset ja maksetut ennakkomaksut yhteensä	4 571	3 719
Muut saamiset		
Maksujenvälityssaamiset	0	0
Muut saamiset	7 508	3 520
Muut saamiset yhteensä	7 508	3 521
Yhteensä	12 079	7 240

9. Laskennalliset verosaamiset ja velat

	2012	2011
Laskennalliset verosaamiset		
Vahvistetuista tappioista kirjattu	1 372	1252
Laskennalliset verosaamiset	1 372	1 252
Laskennalliset verovelat		
Jaksotuserosta lasketut	-11	-6
Käyvän arvon rahastosta kirjattu taseeseen	-500	-207
Laskennalliset verovelat yhteensä	-511	-213
Laskennalliset verot tuloslaskelmassa	115	512
Taseeseen kirjaamaton laskennallinen verovelka		
käyvän arvon rahastosta	0	1
Vahvistetut tappiot edellisiltä vuosilta	31 464	34 891

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siihen määrään asti, kun verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä. Muut laskennalliset verosaamiset Tapiola Pankki Oy:n verotuksessa vahvistetuista tappioista on jätetty kirjaamatta. Ne voidaan hyödyntää tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan. Tappiot vanhenevat vuosina 2014-2017.

10. Talletukset

	2012	2011
Talletukset		
Velat luottolaitoksille		
Vaadittaessa maksettavat	28	37
Yhteensä	28	37
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		
Vaadittaessa maksettavat talletukset	1 269 347	1 037 992
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset	365 076	470 723
Yhteensä	1 634 423	1 508 715
Talletukset yhteensä	1 634 451	1 508 752

11. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvelat			
Kytkeytyt johdannaiset, kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät			
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen kanssa yhdessä hallinnoitavat johdannaissovelat			
Yhteensä			
	2012		2011
	549		441
Yhteensä	549		441
Johdannaissopimukset			
Pääsopimuksen nimellisarvo			
Jäljellä oleva maturiteetti			
	alle 1 v.	1 - 5 v.	Yhteensä
Kytkeytyt johdannaiset			
Myydyt optiot	4 639	20 196	24 835
Yhteensä	4 639	20 196	24 835
- joista vastapuolena samaan konserniin kuuluva yritys	-	-	-

12. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2012	2011
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Yleiseen liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat	2 380	2 324
Sijoitustodistukset	129 345	113 524
Yhteensä	131 725	115 848

13. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Tapiola Pankki Oy:n debentuurilaina 1/2006, nimellisarvo 10.000.000 euroa
Laina-aika 30.6.2006 - 30.6.2016, ennenaikainen takaismaksuoikeus
5 vuoden kuluttua, korko 12 kk:n Euribor + 0,25 %-yksikköä 30.6.2011
saakka ja sen jälkeen 12 kk:n Euribor + 1,00 %-yksikköä p.a.

Tapiola Pankki Oy:n debentuurilaina 1/2007, nimellisarvo 10.000.000 euroa
Laina-aika 21.5.2007 - 21.5.2017, ennenaikainen takaismaksuoikeus
5 vuoden kuluttua, korko 3 kk:n Euribor + 0,45 %-yksikköä 21.5.2012
saakka ja sen jälkeen 3 kk:n Euribor + 1,95 %-yksikköä p.a.

Tapiola Pankki Oy:n debentuurilaina 1/2011, nimellisarvo 15.000.000 euroa
Laina-aika 30.6.2011 - 30.6.2016,
korko 12 kk:n Euribor + 1,35 %-yksikköä 30.6.2016 saakka

Yhteensä

	2012	2012	2011	2011
	kirjanpitoarvo	Tier II arvo	kirjanpitoarvo	Tier II arvo
	10 000	6 000	10 000	8 000
	-	-	10 000	10 000
	15 000	9 000	15 000	12 000
	25 000	15 000	35 000	30 000

Vakavaraisuuslaskennassa lainat on ryhmitelty Tier II:een.

14. Muut velat yhteensä

Muut velat

Siirtovelat ja saadut ennakot
Korkovelat
Muut siirtovelat
Saadut ennakkomaksut
Siirtovelat ja saadut ennakot yhteensä
Muut siirtyvät velat
Maksujenvälitysvelat
Muut velat
Muut siirtyvät velat yhteensä
Yhteensä

	2012	2011
	2 531	3 744
	5 205	3 497
	2	24
	7 738	7 266
	39 454	31 885
	4 569	5 670
	44 023	37 555
	51 761	44 821

15. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin rahoitusvarojen maturiteetit sekä rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat jäljellä olevat juoksuajat tilinpäätöspäivänä.

Maturiteettijakauma	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	yli 10 v	2012 yhteensä
Käteiset varat	91 228	-	-	-	-	91 228
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	130	58	376	-	-	564
Myytavissa olevat saamistodistukset	53 986	46 825	61 221	8 240	-	170 271
Lainat ja muut saamiset	98 689	11 355	146 064	222 104	1 282 460	1 760 672
Talletukset	1 339 726	150 551	144 174	-	-	1 634 451
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	130	58	361	-	-	549
Muut rahoitusvelat luottolaitoksille ja yleisölle	34 243	40 600	30 000	-	-	104 843
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 075	110 270	2 380	-	-	131 725
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	25 000	-	-	25 000

16. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot

	2012 Kirjanpitoarvo	2012 Käypä arvo	2011 Kirjanpitoarvo	2011 Käypä arvo
Varat				
Käteiset varat	91 228	91 228	0	0
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	564	564	469	469
Myytavissä olevat rahoitusvarat	178 894	178 894	288 760	288 760
Lainat ja muut saamiset	1 751 135	1 751 135	1 631 392	1 631 392
Velat				
Talletukset				
Velat luottolaitoksille	28	28	19 437	19 437
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 634 423	1 634 423	1 625 549	1 625 938
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	549	549	441	441
Muut rahoitusvelat				
Rahoitusvelat keskuspankille ja luottolaitoksille	43 250	43 250		
Rahoitusvelat yleisölle ja julkisyhteisöille	61 593	61 593		
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	131 725	132 296	115 848	116 035
Muut velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000	25 000	35 000	35 000

Velat muodostuvat käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavien velkojen lisäksi jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista veloista.

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin taseessa käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	2012 Yhteensä
Rahoitusvarat				
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat (johdannaiset)	-	564	-	564
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
- Osakkeet ja osuudet	8 127	-	495	8 623
- Saamistodistukset	170 271	-	-	170 271
Rahoitusvelat				
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat (johdannaiset)	-	549	-	549

Tason 1 instrumenttien käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten varojen tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla, kuten esimerkiksi hinnat pörssistä, välittäjältä tai hintatietopalvelusta.

Tason 1 instrumentit koostuvat pääasiassa kotimaisista noteeratuista vieraan pääoman ehtoisista sijoituksista, jotka on luokiteltu myytävissä oleviksi. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot on laskettu arvostusmenetelmillä toimivilla markkinoilla noteeratuista hinnoista johdettuna. Tason 2 instrumentit koostuvat OTC -johdannaisista ja kytketyistä johdannaisveloista.

Tason 3 omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

Taso 3 sisältää pieniä pitkäaikaisia sijoituksia, jotka eivät ole olennainen ja ne on arvostettu hankintamenoön.

17. Osakepääoma

	2012	2011
Osakepääoma	40 370	34 390
Osakeanti (rekisteröimätön osakepääoma)	-	5 980
Osakelajin tunnus	-	-
Osakkeiden lukumäärä, kpl	62 108	52 908
Osakkeen äänimäärä, kpl	62 108	52 908
Osakkeilla ei ole nimellisarvoa		
Osakkeiden hankintaa koskevat rajoitukset	yhtiöjärjestyksessä lunastuslauseke	
Osakkeenomistajan etuoikeus uusiin osakkeisiin	omistussuoksien mukaisessa suhteessa	
Osakepääomaa korotettaessa		
Osinko-oikeus	yhtäläinen kaikille osakkeille	
Omassa hallussa olevista osakkeista erittely	omia osakkeita ei ole pankin hallussa	

18. Korkokate

	2012	2011
Korkotuotot		
Käteiset varat	173	492
Myytavissä olevat rahoitusvarat	4 297	2 845
Lainat ja saamiset		
Saamisista luottolaitoksilta	328	821
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	35 458	35 494
Muut korkotuotot	420	361
Lainat ja saamiset yhteensä	36 205	36 675
Yhteensä	40 675	40 012
Korkokulut		
Talletuksista		
Luottolaitoksille	1	3
Yleisölle ja julkisyhteisöille	16 479	19 006
Talletukset yhteensä	16 479	19 010
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista	240	295
Muut korolliset velat	1 852	767
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	1 977	1 464
Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	797	688
Yhteensä	21 345	22 224
Korkokate	19 330	17 788

19. Muiden rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot sekä arvonalentumiset

	2012	2011
Tase-erä		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat		
Käypään arvoon arvostamisesta syntyneet	154	120
Kaudella realisoituneet myyntivoitot / tappiot	-97	-81
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Kaudella realisoituneet myyntivoitot / tappiot	271	2 293
Arvonalentumistappiot muista rahoitusvaroista	-	-
Yhteensä	328	2 332
Kertyneet korkotuotot ja -kulut on kirjattu korkotuottoihin ja -kuluihin (ks. liite 19).		

20. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista

Arvonalentumistappiot	2012			2012
		Sopimus- kohtaiset Brutto	Vähennykset	Ryhmäkohtaiset Tuloslaskelmaan kirjatut
Luotoista ja muista saamisista				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä luottotappiot		125	-12	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä muut arvonalentumistappiot		110	-82	79
Arvonalentumistappiot yhteensä		235	-94	79
				220

Arvon alentumistappiot	2011			2011
		Sopimus- kohtaiset	Ryhmäkohtaiset	Tuloslaskelmaan kirjatut
		Brutto	Vähennykset	
Luotoista ja muista saamisista				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä luottotappiot		78	-9	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä muut				
arvon alentumistappiot		65	-126	129
Muista varoista		-	-3	-
Arvon alentumistappiot yhteensä		143	-138	129

Arvon alentumistappiot sisältävää myös luottotappiot, joiden kirjanpitoarvo on kirjattu pois taseesta. Luottojen arvonalentumiset on esitetty

21. Palkkiotuotot ja -kulut

	2012	2011
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	2 303	2 076
Ottolainauksesta	336	288
Maksuliikenteestä	2 185	2 258
Rahastoista	8 200	13 891
Omaisuuksenhoidosta	6 021	6 712
Arvopaperinvälityksestä	779	796
Takausten myöntämisestä	107	74
Muusta toiminnasta	12 515	12 202
Yhteensä	32 446	38 297
Palkkiokulut		
Maksetuista toimitusmaksuista	932	697
Muista	3 567	8 884
Yhteensä	4 499	9 581

22. Liiketoiminnan muut tuotot

	2012	2011
Liiketoiminnan muut tuotot		
Muut tuotot	5 793	5 916
Yhteensä	5 793	5 916

23. Hallintokulut

	2012	2011
Hallintokulut		
Palkat ja palkkiot	10 572	9 305
Eläkekulut	2 221	1 828
Muut henkilösivukulut	476	450
It-kulut	10 623	14 391
Muut hallintokulut	17 264	17 950
Yhteensä	41 156	43 924

24. Poistot ja arvonalennukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2012	2011
Aineettomat hyödykkeet		
Poistot aineettomista hyödykkeistä	2 137	1 997
Aineelliset hyödykkeet		
Poistot koneista ja kalustosta	201	109
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	2 338	2 106

25. Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut	2012	2011
Vuokratkulut	1 222	1 152
Vakuutusmaksut	278	122
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	1 737	1 754
Muut kulut	475	528
Yhteensä	3 713	3 555

26. Tuloverot

Tuloverot	2012	2011
Verotettavaan tuloon perustuva vero	-92	-350
Laskennallinen verosaamisen muutos vahvistetuista tappioista	120	513
Laskennallisen verovelan muutos jaksotuseroista	-5	-1
Yhteensä	24	162
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut laskennalliset verot käyvän arvon rahastosta	-293	-207

27. Annetut vakuudet

	2012	2012	2012	2011	2011	2011
Tase-erä	Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet
Omasta velasta annetut						
Velat luottolaitoksille	-	-	30 000	-	-	38 000
Muut velat	-	-	1 299	-	-	-
Omasta velasta annetut yhteensä	-	-	31 299	-	-	38 000
Muusta syystä omasta puolesta annetut	-	-	23 000	-	-	4 298
Muiden puolesta annetut	-	-	12 266	-	-	8 299
josta lähipiiriin kuuluvalla	-	-	-	-	-	-

28. Vastuusitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset	2012	2011
Takaukset	12 266	8 299
Käyttämättömät luottojärjestelyt	68 282	65 843
Yhteensä	80 547	74 143
näistä lähipiiriin kuuluvan puolesta	7 156	-

Taseen ulkopuoliset sitoumukset koostuvat takauksista ja käyttämättömistä luottojärjestelyistä. Takaukset ovat kolmannen osapuolen hyväksi annettuja sitoumuksia, jotka sisältävät pankki- ja urakkatakauksia. Käyttämättömät luottojärjestelyt koostuvat käyttämättömistä luotollisten tilien limiiteistä ja luottopäätöksistä, jotka ovat sitovia lupauksia antaa luottoa ja ovat voimassa keskimäärin 3 kuukautta.

29. Välityssaamiset ja -velat

	2012	2011
Asiakkaan lukuun tapahtuneista omaisuuden myynneistä ja ostoista syntyneet		
Myyntisaamiset	10	26
Ostovelat	23	22

30. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muihin vuokrasopimuksiin liittyvät velvoitteet

Konserni on ottanut vuokralle toimitiloja ja konttorikoneita purettavissa olevilla sopimuksilla.

Näiden sopimusten irtisanomisaika on keskimäärin kolme kuukautta.

Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten mukaiset vähimmäisvuokrat ovat seuraavat:

Palvelumaksuihin liittyvä sopimusvastuu Vahinko-Tapiola-konserniin kuuluvalla yritykselle

Yhden vuoden kuluessa

Yli vuoden kuluessa

Yli viiden vuoden kuluessa

Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyvä

vhteisvastuu (ALV 188 §)

Yhden vuoden kuluessa

2012	2011
343	343
1 372	1 372
118	461
2012	2011
2 736	-446

31. Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstö keskimäärin

Vakinainen kokoaikainen henkilöstö

Vakinainen osa-aikainen henkilöstö

Määräaikainen henkilöstö

Yhteensä

2012	2011
153	151
12	7
12	3
177	161

32. Johdolle maksetut palkat ja palkkiot sekä eläkevastuut

Pankkikonsernin maksamat palkat ja palkkiot

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja

ja toimitusjohtajan sijainen yhteensä

Toimitusjohtajien palkitseminen

Marja Pajulahti (1.10.2011 - 31.12.2012)

Harri Lauslahti (1.1.2011 - 30.9.2011)

Tom Liljeström

Luontaisedut	Tulospalkkio	Vuosipalkka, joka sis. tulospalkkion 2012	Vuosipalkka, joka sis. tulospalkkion 2011
		695	711
10	21	197	45
		-	215
1	25	199	183

Palkat ja palkkiot koostuvat lyhytaikaisista työsuhde-etuuksista.

Tapiola on parantanut tapiolalaisten eläketurvaa lisäeläkkeellä, joka kartuttaa eläkettä vuosittain 0,2 prosenttia tietyin edellytyksin. Lisäeläke on hankittu maksuperusteisella vakuutuksella. Konsernissa ei ole maksettu muita pitkä-aikaisia työsuhde-etuuksia.

Toimitusjohtajien eläkeikä on 63 vuotta.

33. Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastus

Tilintarkastuslain mukaiset toimeksiannot

Muut palvelut

Yhteensä

2012	2011
106	40
77	42
15	87
199	168

34. Lähipiiriliiketoimet

Tapiola Pankki –konsernin lähipiiriin kuuluvat yhteisöt, jotka käyttävät Tapiola Pankki Oy:ssä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa, ovat Tapiola Pankki Oy:n kanssa saman määräysvallan alaisena tai ovat Tapiola Pankki Oy:n määräysvallan tai huomattavan vaikutusvallan alaisena.

Lähipiiriin kuuluvat yhtiöt	Kotimaa	Määräysvalta / Huomattava vaikutusvalta
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LähiTapiola Vahinkovakuutus)	Suomi	Käyttää määräysvaltaa
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva	Suomi	Saman määräysvallan alainen
Tieto-Tapiola Oy	Suomi	Saman määräysvallan alainen
Muut saman määräysvallan alaiset yhtiöt	Suomi	yht. 21 kpl
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	Suomi	Saman vaikutusvallan alainen
Tapiola Varainhoito Oy	Suomi	Määräysvalta
Ab Compass Card Oy Ltd	Suomi	Huomattava vaikutusvalta

Lisäksi lähipiiri kattaa avainhenkilöt, jotka koostuvat alla mainittujen yhtiöiden johtoon kuuluvista hallitusten jäsenistä, toimitusjohtajasta ja varatoimitusjohtajasta sekä hallintoneuvostosta, tilintarkastajista ja varatilintarkastajista sekä edellä mainittujen henkilöiden avio- ja avopuolisoista, alaikäisistä lapsista, määräysvaltayhteisöistä sekä avio- ja avopuolisoitten ja alaikäisten lasten määräysvaltayhteisöistä. Em. lähipiiriin kuuluvat avainhenkilöt kuuluvat LähiTapiola Vahinkovakuutuksen, Tapiola Pankki Oy:n tai Tapiola Varainhoito Oy:n johtoon.

Luotot ja sijoitukset	Lisäykset	Vähennykset	2012	2011
Osakkuusyritykset	23 000	-7 156	15 844	-
Yhteisön tai sen emoyrityksen johtoon kuuluvat avainhenkilöt	1 537	-109	2 074	646

Yhtiön johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnetut luotot, takaukset on toteutettu tavanomaisin ehdoin. Lähipiiriin kuuluville yhtiöille myönnetty luotot ovat vakuudettomia. Muilta osin ne on myönnetty tavanomaisin Näistä ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset	2012	2011
Lähipiiriin kuuluville yhtiöille	7 156	-
Johtoon kuuluville avainhenkilöille	-	-

LähiTapiola-ryhmän sisäiset veloitukset	2012	2011
Saadut sisäiset palveluveloitukset	19 448	20 917
Maksetut sisäiset palveluveloitukset	-19 822	-31 751
Maksetut lisäeläkevaikutusmaksut	-106	-106
Maksetut toimitilavuokrat	-161	-1 151

Osakkuusyhtiön sisäiset veloitukset	2012	2011
Saadut sisäiset palveluveloitukset	900	422
Maksetut sisäiset palveluveloitukset	1 009	701

Lähipiiriyhtiöiden väliset sisäiset palveluveloitukset perustuvat LähiTapiola-ryhmän välisiin vuosittaisiin palvelusopimuksiin ja yhteisiin laskutusperiaatteisiin, jotka kattavat palvelutuotannosta aiheutuvat kustannukset.

Omaisuuksienhoito palvelut hinnoitellaan asiakaskohtaisesti ja ne perustuvat mm. hoidettavien varojen määrään.

Maksetut eläkevaikutusmaksut koostuvat työntekijöiden lisäeläkevakuutuksesta.

Yllä olevasta taulukosta on eliminoitu Tapiola Pankki-konsernin sisäiset erät.

Johdolle maksettavat palkat ja palkkiot sekä eläkevastuu on ilmoitettu liitteessä 32.

Lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden kanssa tehdyt taseen ulkopuoliset sitoumukset on ilmoitettu liitteessä 30.

Lähipiiriin kuuluville yhtiöille myönnetty luotot ja takaukset on eritelty yllä.

35. Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

LähiTapiola-ryhmä

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola ja Lähivakuutus Keskinäinen yhtiö yhdistyvät yhtiöryhmän keskusyhtiöksi LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö. LähiTapiola-ryhmän pääjohtajaksi on valittu Lähivakuutuksen nykyinen toimitusjohtaja ekonomi Erkki Moisander (s. 1953). Hänen toimikautensa pääjohtajana alkaa 1.1.2013, jolloin yhdistymisessä syntyvä LähiTapiola-ryhmä aloittaa toimintansa.

36. Osakekohtainen tulos

Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (euroa)

Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana

Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa/osake)

2012	2011
6 515 601,70	5 028 035,47
61 857	50 022
105,33	100,52
105,33	100,52

Tapiola Pankki Oy:n tase ja tuloslaskelma

TASE

	31.12.2012	31.12.2011	(liitteen numero)
	1 000 €	1 000 €	
VASTAAVAA			
Käteiset varat	91 228	0	(21)
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			
Valtion velkasitoumukset	27 838	54 989	
Muut	50 867	0	
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	78 705	54 989	(3,17,21)
Saamiset luottolaitoksilta			
Vaadittaessa maksettavat	27 696	72 571	
Muut	52 108	50 426	
Saamiset luottolaitoksilta	79 804	122 997	(1,17,21)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä			
Vaadittaessa maksettavat	5 907	2 440	
Muut	1 665 365	1 497 937	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 671 271	1 500 377	(2,17,21)
Leasingkohteet	9 597	7 975	(17)
Saamistodistukset			
Muilta kuin julkisyhteisöiltä	85 087	220 715	
Saamistodistukset	85 087	220 715	(3,17,18)
Osakkeet ja osuudet	8 268	7 039	(5,20,21)
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	3 230	3 230	(5,20,21)
Osakkeet ja osuudet samaan			
konserniin kuuluvissa yrityksissä	15 819	15 819	(5,20,21)
Johdannaissopimukset	564	469	(6,18,19,21)
Aineettomat hyödykkeet	8 557	10 014	(7,8)
Aineelliset hyödykkeet			
Muut aineelliset hyödykkeet	288	53	
Aineelliset hyödykkeet	288	53	(8)
Muut varat	5 191	616	(9,41)
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	3 507	3 489	(10)
Laskennalliset verosaamiset	1 372	1 252	(11)
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 062 488	1 949 034	

	31.12.2012 1 000 €	31.12.2011 1 000 €	(liitteen numero)
VASTATTAVAA			
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille			
Keskuspankeille	30 000	0	
Luottolaitoksille			
Vaadittaessa maksettavat	28	37	
Muut	13 250	19 400	
Luottolaitoksille	13 278	19 437	
Velat luottolaitoksille	43 278	19 437	(17,18,21)
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			
Talletukset			
Vaadittaessa maksettavat	1 269 668	1 038 381	
Muut	365 076	470 723	
Talletukset	1 634 744	1 509 104	
Muut velat			
Vaadittaessa maksettavat	0	8 000	
Muut	61 593	108 834	
Muut velat	61 593	116 834	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 696 336	1 625 938	(17,21)
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			
Joukkovelkakirjat	2 380	2 324	
Muut	129 345	113 524	(17,18,21)
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	131 725	115 848	(12,17,21)
Johdannaissopimukset ja muut			
kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	549	441	(13,18,19,21)
Muut velat			
Muut velat	43 511	37 103	
Muut velat	43 511	37 103	(14,41)
Siirtovelat ja saadut ennakot	4 376	5 259	(15)
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			
Muut	25 000	35 000	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000	35 000	(17,21)
Laskennalliset verovelat	500	207	(11)
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 945 275	1 839 232	

	31.12.2012	31.12.2011	(liitteen numero)
	1 000 €	1 000 €	
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	40 370	40 370	(22,23,24,25)
Ylikurssirahasto	48 100	48 100	(22)
Muut sidotut rahastot			
Käyvän arvon rahasto			
Käyvän arvon rahasto	1 532	636	
Muut sidotut rahastot	1 532	636	(22)
Vapaat rahastot			
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	49 073	49 073	
Vapaat rahastot	49 073	49 073	(22)
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-28 377	-33 405	(22)
Katsauskauden voitto (tappio)	6 516	5 028	(22)
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	117 213	109 801	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 062 488	1 949 034	
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET			
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset			
Takaukset ja pantit	12 266	8 299	
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	12 266	8 299	
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset			
Muut	68 282	65 843	
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	68 282	65 843	
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	80 547	74 143	(37,40)

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011	(liitteen numero)
	1 000 €	1 000 €	
Korkotuotot	40 192	39 565	(26)
Leasingtoiminnan nettotuotot	420	361	(27)
Korkokulut	-21 345	-22 231	(26)
KORKOKATE	19 267	17 695	
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista			
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	800	800	
Muista yrityksistä	65	0	
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	865	800	(28)
Palkkiotuotot	18 697	17 805	(29)
Palkkiokulut	-4 145	-3 586	(29)
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot			
Arvopaperikaupan nettotuotot	-13	-16	
Valuuttatoiminnan nettotuotot	70	54	
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	57	38	(19,30)
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	200	2 302	(31)
Liiketoiminnan muut tuotot	5 165	6 189	(32)
Hallintokulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-6 361	-5 641	(44)
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-1 251	-1 064	(38)
Muut henkilösivukulut	-298	-275	
Henkilösivukulut	-1 549	-1 339	
Henkilöstökulut	-7 910	-6 980	
Muut hallintokulut	-20 543	-24 998	
Hallintokulut	-28 453	-31 978	
Poistot ja arvonalentumiset			
aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-2 074	-1 855	(8,34)
Liiketoiminnan muut kulut	-2 963	-2 762	(33)
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-220	-133	(2,35)
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	6 396	4 515	
Tuloverot	120	513	(11)
Varsinaisen toiminnan voitto (tappio) verojen jälkeen	6 516	5 028	
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	6 516	5 028	

Tapiola Pankki Oy:n rahoituslaskelma

EPÄSUORA RAHOITUSLASKELMA

	2012	2011
	1 000 €	1 000 €
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto (tappio)	6 396	4 515
Liikevoittoon tehdyt oikaisut	-900	3 249
Liiketoiminnan varojen lisäys(-) / vähennys(+)		
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-171 209	-148 947
Leasingkohteet	-1 622	-1 421
Saamistodistukset	79 158	-131 569
Osakkeet ja osuudet	-15	5 497
Muut varat	-4 375	91
Liiketoiminnan varojen lisäys(-) / vähennys(+)	-98 063	-276 349
Liiketoiminnan velkojen lisäys(+) / vähennys(-)		
Velat luottolaitoksille	23 841	19 421
Velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	70 502	190 685
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	15 919	60 398
Muut velat	7 610	14 664
Liiketoiminnan velkojen lisäys(+) / vähennys(-)	117 871	285 167
Liiketoiminnan rahavirta (A)	25 304	16 583
Investointien rahavirta		
Investoinnit(-)	-989	-13 857
Investointien vähennykset ja tuotot(+)	865	826
Investointien rahavirta (B)	-124	-13 031
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman lisäys (osakeanti)(+)	-	30 001
Rahoitusvelkojen lisäys(+)	-	17 949
Rahoitusvelkojen vähennys(-)	-10 000	-244
Rahoituksen rahavirta (C)	-10 000	47 707
Rahavarojen muutos	15 181	51 258
Rahavarat tilikauden alussa	209 836	158 578
Rahavarat tilikauden lopussa	225 017	209 836
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys(+) / vähennys(-)	15 181	51 258
Rahoituslaskelman liitetiedot		
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat sisältävät:		
Käteiset varat	91 228	0
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	27 696	72 571
Rahavaroihin luettavat saamiset luottolaitoksilta	52 108	50 426
Rahavaroihin luettavat saamistodistukset	53 986	86 839
Yhteensä	225 017	209 836
Oikaisut liikevoittoon erän erittely:		
Korkotuotot	58	-516
Korkokulut	-1 359	2 848
Osingot investointien rahavirrasta	-865	-800
Poistot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	2 074	12 225
Arvon alentumistappiot	314	272
Muut oikaisut	-1 122	-10 780
Yhteensä	-900	3 249

Tapiola Pankki Oy:n tunnusluvut

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Saamiset luottolaitoksilta, milj. €	79,8	123,0	23,6
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, milj. €	1 671,3	1 500,4	1 351,7
Velat luottolaitoksille, milj. €	43,3	19,4	0,0
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille, milj. €	1 696,3	1 625,9	1 435,1
Oma pääoma, milj. €	117,2	109,8	75,9
Taseen loppusumma, milj. €	2 062,5	1 949,0	1 620,6
Vastuusitoumukset, milj. €	80,5	74,1	63,5
Korkokate, milj. €	19,3	17,7	14,1
Liikevaihto, milj. €	65,6	67,1	55,5
Liikevoitto, -tappio, milj. e	6,4	4,5	1,8
liikevaihdosta, %	9,7	6,7	3,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	5,7	5,4	3,4
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,3	0,3	0,2
Omavaraisuusaste, %	5,7	5,6	4,7
Kulu-tuotto -suhde	0,8	0,9	0,9

VAKAVARAISUUS Basel II mukaan

	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Ensisijaiset omat varat yhteensä, milj. €	104,1	96,3	62,3
Toissijaiset omat varat yhteensä, milj. €	14,9	29,0	21,8
Omien varojen vähimmäisvaatimus, milj. €	68,5	65,5	49,2
Vakavaraisuussuhde ensisijaiset omat varat, %	12,2	11,8	10,1
Vakavaraisuussuhde, %	13,9	15,3	13,7

Kaavat

Oman pääoman tuotto prosentteina (ROE) = 100 x	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistöosuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Koko pääoman tuotto prosentteina (ROA) = 100 x	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste prosentteina = 100 x	$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}}$
Kulu-tuotto -suhde =	$\frac{\text{Hallintokulut} + \text{Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{Suojauslaskennan nettotulos} + \text{Sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}}$
Liikevaihto =	$\text{Korkotuottojen, Leasingtoiminnan tuottojen, Oman pääoman ehtoisten sijoitusten tuottojen, Palkkiotuottojen, Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottojen, Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuottojen, Suojauslaskennan nettotuloksen, Sijoituskiinteistöjen nettotuottojen ja Liiketoiminnan muiden tuottojen yhteenlaskettu määrä}$

Tapiola Pankki Oy:n tilinpäätöksen liitetiedot

1. Liitetiedot Tapiola Pankki Oy:n laatimisperiaatteista

Tapiola Pankki Oy:n tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolakia ja -asetusta, lakia luottolaitostoiminnasta, valtiovarainministeriön asetusta luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita sekä kirjanpitolautakunnan yleisohjeita.

Tapiola Pankki Oy:n kirjaamisperusteissa on pääosin noudatettu pankkikonsernin tilinpäätöksen laatimis-

periaatteita ja poikkeuksista on mainittu erikseen seuraavassa.

Koneet ja kalusto on poistettu EVL:n mukaisesti menojäätöspoistomenetelmää käyttäen.

Leasingkohteet on merkitty emoyhtiön taseeseen hankintameno, josta on vähennetty poistot. Leasingkohteiden suunnitelman mukaiset poistot on laskettu annuiteettimenetelmällä siten, että poistot vastaavat leasingvuokrien sisältämiä laskennallisia pääoman lyhennyksiä. Leasingkannan menojäätöspoistoriski on sopimuksin rajattu vuokralleottajalle.

2. Tapiola Pankki Oy:n taseen ja tuloslaskelman liitetiedot

Luvut on esitetty tuhansina euroina, ellei toisin ole erikseen mainittu.

1. Saamiset luottolaitoksilta

	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	2012 yhteensä	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	2011 yhteensä
Keskuspankilta	-----	16 809	16 809	-----	23 198	23 198
Kotimaisilta luottolaitoksilta	27 696	35 299	62 995	72 571	27 228	99 799
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	27 696	52 108	79 804	72 571	50 426	122 997

2. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2012	2011
Yritykset ja asuntoyhteisöt	67 685	44 769
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	376	154
Kotitaloudet	1 595 937	1 448 624
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 131	101
Ulkomaat	5 142	6 729
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä yhteensä	1 671 271	1 500 377
Arvon alentumiset 1.1.	-1 818	-1 751
Saamiskohtaisten arvonalentumisten muutos	-110	-65
Saamiskohtaisten arvonalentumisten peruutusten muutos	82	126
Ryhmäkohtaisten arvonalentumisten muutos	-79	-129
Tase-erään sisältyvät arvonalentumiset 31.12.	-1 925	-1 818

3. Saamistodistukset

	2012	2011
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		
Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat		
Myytavissä olevat , julkisesti noteeratut		
- Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	27 838	54 989
Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat		
Myytavissä olevat , julkisesti noteeratut		
- Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	50 867	-
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset yhteensä	78 705	54 989
Saamistodistukset, jotka eivät ole keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia		
Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat		
Myytavissä olevat , julkisesti noteeratut		
- Pankkien sijoitustodistukset	19 992	114 086
- Yritystodistukset	59 969	106 629
- Muut saamistodistukset	5 126	-
Muut saamistodistukset yhteensä	85 087	220 715
Saamistodistukset yhteensä	163 792	275 704

4. Rahoitusleasingsopimuksien vuokralle annettu omaisuus

	2012	2011
Rahoitusleasingsopimuksien vuokralle annettu		
Koneet ja kalusto	9 597	7 975
Yhteensä	9 597	7 975

5. Osakkeet ja osuudet

	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	-joista luotto laitoksissa
Osakkeet ja osuudet				
Myytavissä olevat	8 127	141	8 268	-
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	-	15 819	15 819	-
Osakkeet ja osuudet omistusyhteyksyrityksissä	-	3 230	3 230	-
Yhteensä	8 127	19 190	27 317	-
-joista hankintameno	-	19 190	19 190	-

6. Johdannaisopimukset

	2012	2011
Osakejohdannaiset , kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät		
Optiosopimukset	564	469
Ostetut	564	469
Yhteensä	564	469

Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt sopimukset *)	Kohde-etuuden nimellisarvo			Johdannaisen käypä arvo	
	Jäljellä oleva maturiteetti			positiivinen	negatiivinen
	alle 1 v	1-5v	Yhteensä		
Osakejohdannaiset					
Optiosopimukset	4 652	20 476	25 128	564	-
Ostetut	4 652	20 476	25 128	564	-
Yhteensä	4 652	20 476	25 128	564	-
- joista vastapuolena samaan konserniin kuuluva yritys	-	-	-	-	-

* muodostuvat sijoitustalletuksiin ja indeksilainoihin sisältyvistä myydyistä optioista sekä vastaavista ostetuista optioista. Liikkeellasketuissa sijoitustalletuksissa ja indeksilainoissa pääsopimukseen sisältyvät kytketyt johdannaiset on erotettu pääsopimuksesta.

7. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	2012	2011
IT-kulut	8 557	9 974
Muut aineettomat hyödykkeet	-	39
Yhteensä	8 557	10 014

8. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	2012	2011
Hankintameno 1.1.	11 969	10 592
Lisäykset	521	1 377
Hankintameno 31.12.	12 489	11 969
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 955	-118
Tilikauden poisto	-1 978	-1 837
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-3 933	-1 955
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 557	10 014
Kirjanpitoarvo 1.1.	10 014	10 474

AINEELLISET HYÖDYKKEET	2012	2011
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	71	113
Lisäykset	330	71
Vähennykset	-	-26
Siirrot erien välillä	-	-86
Hankintameno 31.12.	401	71
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-18	-86
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	86
Tilikauden poisto	-96	-18
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-114	-18
Kirjanpitoarvo 31.12.	288	53
Kirjanpitoarvo 1.1.	53	26

9. Muut varat

Muut varat	2012	2011
Maksujenvälityssaamiset	0	0
Muut saamiset	5 191	615
Yhteensä	5 191	615

10. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2012	2011
Korkosaamiset	3 418	3 462
Maksetut ennakomaksut	89	26
Yhteensä	3 507	3 489

11. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verosaamiset	2012	2011
Vahvistetuista tappioista kirjattu	1 372	1 252
Laskennalliset verosaamiset	1 372	1 252
Laskennalliset verovelat		
Käyvän arvon rahastosta kirjattu	-500	-207
Laskennalliset verovelat yhteensä	-500	-207
Laskennalliset verot tuloslaskelmassa	120	513
Vahvistetut tappiot edellisiltä vuosilta	31 464	33 405

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siihen määrään asti, kun verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä.
Muut laskennalliset verosaamiset Tapiola Pankki Oy:n verotuksessa vahvistetuista tappioista on jätetty kirjaamatta.
Ne voidaan hyödyntää tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan. Tappiot vanhenevat vuosina 2014-2017.

12. Yleiseen liikkeeseen laskemat velkakirjat

	2012	2011
Sijoitus- ja yritystodistukset		
kirjanpitoarvo	129 345	113 524
nimellisarvo	129 700	114 350
Joukkovelkakirjalainat		
kirjanpitoarvo	2 380	2 324
nimellisarvo	2 601	2 601
Kirjanpitoarvot yhteensä	131 725	115 848

13. Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat

	2012	2011
Osakejohdannaiset		
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen kanssa yhdessä hallinnoitavat johdannaisvelat	549	441
Yhteensä	549	441
Johdannaissopimukset		
Kytkeytyt johdannaiset		
Myydyt optiot	4 639	20 196
Yhteensä	4 639	20 196
- joista vastapuolena samaan konserniin kuuluva yritys	-	-

Pääsopimuksen nimellisarvo

Jäljellä oleva maturiteetti

alle 1 v.	1 - 5 v.	Yhteensä
4 639	20 196	24 835
4 639	20 196	24 835
-	-	-

14. Muut velat

	2012	2011
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	39 454	31 885
Muut	4 058	5 218
Yhteensä	43 511	37 103

15. Siirtovelat ja saadut ennakot

	2012	2011
Siirtovelat ja saadut ennakot		
Korkovelat	2 531	3 744
Muut siirtovelat	1 843	1 491
Saadut ennakkomaksut	2	24
Yhteensä	4 376	5 259

16. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	2012	2012	2011	2011
	kirjanpitoarvo	Tier II arvo	kirjanpitoarvo	Tier II arvo
Tapiola Pankki Oy:n debentuurilaina 1/2006 , nimellisarvo 10.000.000 euroa Laina-aika 30.6.2006 - 30.6.2016, ennaikainen takaismaksuoikeus 5 vuoden kuluttua, korko 12 kk:n Euribor + 0,25 %-yksikköä 30.6.2011 saakka ja sen jälkeen 12 kk:n Euribor + 1,00 %-yksikköä p.a.	10 000	6 000	10 000	8 000
Tapiola Pankki Oy:n debentuurilaina 1/2007 , nimellisarvo 10.000.000 euroa Laina-aika 21.5.2007 - 21.5.2017, ennaikainen takaismaksuoikeus 5 vuoden kuluttua, korko 3 kk:n Euribor + 0,45 %-yksikköä 21.5.2012 saakka ja sen jälkeen 3 kk:n Euribor + 1,95 %-yksikköä p.a.	-	-	10 000	10 000
Tapiola Pankki Oy:n debentuurilaina 1/2011 , nimellisarvo 15.000.000 euroa Laina-aika 30.6.2011 - 30.6.2016, korko 12 kk:n Euribor + 1,35 %-yksikköä 30.6.2016 saakka	15 000	9 000	15 000	12 000
Yhteensä Vakavaraisuuslaskennassa lainat on ryhmitelty Tier II:een.	25 000	15 000	35 000	30 000

17. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Maturiteettijakauma	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	yli 10 v	2012 yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	-	14 370	56 095	8 240	-	78 705
Saamiset luottolaitoksilta	79 804	-	-	-	-	79 804
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	18 225	9 184	139 299	222 104	1 282 460	1 671 271
Leasingkohteet	661	2 172	6 764	-	-	9 597
Saamistodistukset	53 986	25 975	5 126	-	-	85 087
Velat luottolaitoksille	5 778	7 500	30 000	-	-	43 278
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 368 511	183 651	144 174	-	-	1 696 336
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 075	110 270	2 380	-	-	131 725
	-	-	25 000	-	-	25 000
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				-		

18. Tase-erien erittely koti- ja ulkomaanrahan määräisiin ja samaan konserniin kuuluvilta

Tase-erä, Kotimaan rahan määräinen	Kotimaan raha	joista, samaan konserniin kuuluvilta	Ulkomaan raha	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	79 502	-	301	79 804
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 671 271	321	-	1 671 271
Leasingkohteet	9 597	-	-	9 597
Saamistodistukset	163 792	-	-	163 792
Johdannaissopimukset	564	-	-	564
Muu omaisuus ml. Käteiset varat	137 459	1	-	137 459
Vastaavaa yhteensä	2 062 186	322	301	2 062 488
Velat luottolaitoksille	13 278	-	5	13 278
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 696 336	321	-	1 696 336
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	131 725	-	-	131 725
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	549	-	-	549
Muut velkaerät	103 388	1	-	103 388
Vieras pääoma yhteensä	1 945 275	322	-	1 945 275

19. Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset

Johdannaissopimusten käypien arvojen määrittelyssä on käytetty rahoitusmarkkinoilta saatavissa olevia käypiä arvoja yhdessä pankkikonsernin oman laskennan kanssa.

Arvopaperikaupan nettotuottoihin kirjautuvat tase-erät	2012	2011
Johdannaissopimukset (varat)	564	469
Johdannaissopimukset muut ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	-549	-441
Yhteensä	15	28

20. Hankintamenoön käyvän arvon sijasta arvostetut rahoitusvarat

Tase-erän "Osakkeet ja osuudet" rahoitusvarat, jotka on luokiteltu myytävissä oleviin, on pääsääntöisesti arvostettu käypään arvoon. Poikkeuksena hankintamenoön arvostetut osakkeet ja osuudet, jotka eivät ole merkitykseltään olennaisia. Erittelyt löytyvät liitteestä 5.

21. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot

	2012 Kirjanpitoarvo	2012 Käypä arvo	2011 Kirjanpitoarvo	2011 Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	91 228	91 228	0	0
Saamiset luottolaitoksilta	79 804	79 804	122 997	122 997
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 671 271	1 671 271	1 500 377	1 500 377
Leasingkohteet	9 597	9 597	7 975	7 975
Saamistodistukset	163 792	163 792	275 705	275 705
Osakkeet ja osuudet	8 268	8 268	7 039	7 039
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	3 230	3 230	3 230	3 230
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	15 819	15 819	15 819	15 819
Johdannaissopimukset	564	564	469	469
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	43 278	43 278	19 437	19 437
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 696 336	1 696 336	1 625 938	1 625 938
Yleiseen liikkeesen lasketut velkakirjat	131 725	132 296	115 848	116 035
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	549	549	441	441
Muut velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	25 000	25 000	35 000	35 000

22. Oman pääoman erät

	Tilikauden alussa	+ Lisäys - Vähennys	Siirrot erien välillä	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	34 390	5 980	-	40 370
Osakepääoma, osakeanti	5 980	-5 980	-	0
Ylikurssirahasto	48 100	-	-	48 100
Muut sidotut rahastot	636	896	-	1 532
Käyvän arvon rahasto	636	896	-	1 532
Käypään arvoon arvostamisesta	636	896	-	1 532
Vapaat rahastot	49 073	-	-	49 073
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	49 073	-	-	49 073
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	-33 405	-	5 028	-28 377
Tilikauden voitto tai tappio	5 028	6 516	-5 028	6 516
Yhteensä	109 801	7 411	0	117 213

23. Osakepääoma

	2012	2011
Osakepääoma	40 370	34 390
Osakepääoma, osakeanti	-	5 980
Osakelajin tunnus	-	-
Osakkeiden lukumäärä, kpl	62 108	52 908
Osakkeen äänimäärä, kpl	62 108	52 908
Osakkeilla ei ole nimellisarvoa		
Osakkeiden hankintaa koskevat rajoitukset		yhtiöjärjestyksessä lunastuslauseke
Osakkeenomistajan etuoikeus uusiin osakkeisiin osakepääomaa korotettaessa		omistusosuuksien mukaisessa suhteessa
Osinko-oikeus		yhtäläinen kaikille osakkeille
Omassa hallussa olevista osakkeista erittely		omia osakkeita ei ole pankin hallussa

24. Osakkeita koskevat osakeannit, optio-oikeudet ja vaihtovelkakirjojen liikkeeseenlaskut

15.12.2011 toteutettu osakepääoman korotus 5.980.000,00 rekisteröitiin 10.1.2012.
Uusia osakeantivaltuuksia ei ole annettu.
Vuonna 2012 ei ole annettu optio-oikeuksia eikä valtuuksia vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseen laskuun.

25. Suurimmat osakkeenomistajat ja osakkeiden omistuksen jakautuminen

Pankin osakekanta jakautuu seuraavasti:

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö
Yhteensä

2012 Osakkeita, kpl	2012 %-osuus osakkeista ja äänistä	2011 Osakkeita, kpl	2011 %-osuus osakkeista ja äänistä
45 442	73,2	45 442	73,2
12 122	19,5	12 122	19,5
4 544	7,3	4 544	7,3
62 108	100,0	62 108	100,0

26. Korkotuottojen ja -kulujen erittely tase-erittäin

Korkotuotot

Saamiset luottolaitoksilta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Saamistodistukset

Yhteensä

Korkokulut

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa
pidettävät velat
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Yhteensä

2012	2011
501	1 312
35 458	35 494
4 234	2 759
40 192	39 565
419	66
17 912	19 717
1 977	1 464
240	295
797	688
21 345	22 231

27. Leasingtoiminnan nettotuotot

Leasingtoiminnan nettotuotot

Vuokratuotot
Suunnitelman mukaiset poistot
Palkkiotuotot

Nettotuotot

2012	2011
8 343	2 369
-7 940	-2 013
18	4
420	361

28. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

Osakesijoituksista saadut osinkotuotot

Myytavissä oleviin luokitelluista
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä ja
omistusyhteyksiyrityksistä saadut

Yhteensä

2012	2011
65	0
800	800
865	800

29. Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot

Luotonannosta
Ottolainauksesta
Maksuliikenteestä
Omaisuuksienhoidosta
Arvopaperinvälityksestä
Takausten myöntämisestä
Muusta toiminnasta

Yhteensä

Palkkiokulut

Maksetuista toimitusmaksuista
Muista

Yhteensä

2012	2011
2 303	2 076
336	288
2 187	2 259
461	399
779	796
107	74
12 515	11 914
18 697	17 805
929	693
3 216	2 892
4 145	3 586

30. Arvopaperikaupan nettotuotot

	2012	2011
Arvopaperikaupan nettotuotot		
Johdannaissopimuksista	-441	-312
Luovutuksista	-333	-
Käypään arvoon arvostamisesta	-109	-312
Johdannaissopimuksista ja muista veloista	429	296
Luovutuksista	236	2
Käypään arvoon arvostamisesta	193	294
Yhteensä	-13	-16

Käypään arvoon arvostamisesta johtuvat käyvän arvon muutokset

	Myyntivoitot ja tappiot	Käyvän arvon muutokset	Muut erät	2012 Yhteensä
Johdannaissopimuksista	-97	-109	-	-205
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista	-	193	-	193
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	-97	84	-	-13
Valuuttatoiminnan nettotuotot	102	-	-32	70
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	5	84	-32	57

31. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2012	2011
Myytävissä olevien saamistodistusten nettotuotot		
Luovutuksista (voitot/tappiot)	184	468
Yhteensä	184	468
Myytävissä olevien osakkeiden ja osuuksien nettotuotot		
Luovutuksista (voitot/tappiot)	0	1 819
Siirroista käyvän arvon rahastoista	15	15
Yhteensä	15	1 834
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	200	2 302

32. Liiketoiminnan muut tuotot

	2012	2011
Liiketoiminnan muut tuotot		
Muut tuotot	5 165	6 189
Yhteensä	5 165	6 189

33. Liiketoiminnan muut kulut

	2012	2011
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	692	594
Vakuusrahastomaksut	1 209	1 266
Muut kulut	1 062	903
Yhteensä	2 963	2 762

34. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2012	2011
Aineettomat hyödykkeet		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 978	1 837
Aineelliset hyödykkeet		
Suunnitelman mukaiset poistot	96	18
Poistot yhteensä	2 074	1 855

35. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

Arvonalentumistappiot	2012	Sopimus-	Ryhmäkohtaiset	Tuloslaskelmaan
		kohtaiset		
		Brutto	Vähennykset	Brutto
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä luottotappiot		125	-12	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä muut arvonalentumiset		110	-82	79
Arvonalentumistappiot yhteensä		235	-94	79
				113
				107
				220

Arvonalentumistappiot	2011	Sopimus-	Ryhmäkohtaiset	Tuloslaskelmaan
		kohtaiset		
		Brutto	Vähennykset	Brutto
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä luottotappiot		78	-9	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä muut arvonalentumistappiot		65	-126	129
Muista varoista		-	-3	-
Arvonalentumistappiot yhteensä		143	-138	129
				133

Arvonalentumistappiot sisältävää myös luottotappiot, joiden kirjanpitoarvo on kirjattu pois taseesta. Luottojen arvonalentumiset on esitetty liitteessä 2.

36. Liiketoiminta-alueita ja maantieteellisiä markkina-alueita koskevat tiedot

Pankin liiketoiminta-alueena on LähiTapiola-ryhmän alueverkoston kautta koko Suomi. Yhtiöllä ei ole konttoriverkostoa Suomen ulkopuolella. Henkilöstötiedot on ilmoitettu liitteessä 43.

37. Annetut vakuudet

	2012			2011	2011		
	Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet		Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet
Tase-erä							
Omasta velasta annetut							
Velat luottolaitoksille	-	-	30 000	-	-	-	38 000
Muut velat	-	-	1 299	-	-	-	-
Omasta velasta annetut yhteensä	-	-	31 299	-	-	-	38 000
Muusta syystä omasta puolesta annetut	-	-	23 000	-	-	-	4 298
Muiden puolesta annetut	-	-	12 266	-	-	-	8 299
josta lähipiiriin kuuluvalla	-	-	-	-	-	-	-

38. Eläkevastuut

Eläkevastuut	
Henkilökunnan lakisääteinen eläketurva	järjestetty vakuutuksilla
Henkilökunnan lisäeläketurva	järjestetty vakuutuksilla
Kirjanpitoon sisällyttämättömät eläkevastuut	ei ole kirjanpitoon sisällyttämättömiä eläkevastuita

39. Leasing- ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien leasing- ja muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

Rahoitusleasingvastuut ovat peruutettavissa ja muut vuokrasopimukset ovat lyhytaikaisia.

40. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Erittely pääomasitomuslajeittain

Takaukset	12 266
Käyttämättömät luottojärjestelyt	68 282
Yhteensä	80 547
näistä lähimpiiriin kuuluvan puolesta	7 156

2012		2011	
Sitoumukset yhteensä	josta samaan konserniin kuuluvan puolesta	Sitoumukset yhteensä	josta samaan konserniin kuuluvan puolesta
12 266	-	8 299	-
68 282	7 156	65 843	-
80 547	-	74 143	-
7 156	7 156	-	-

41. Välityssaamiset ja -velat

Asiakkaan lukuun tapahtuneista omaisuuden myynneistä ja ostoista syntyneet	10
Myyntisaamiset	26
Ostovelat	22

2012	2011
10	26
23	22

42. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Arvonlisäverotuksen ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuu (ALV 188 §)	2 736
Yhden vuoden kuluessa	-433
näistä samaan konserniin kuuluvan puolesta	13

2012	2011
2 736	-433
27	13

43. Henkilöstön lukumäärä keskimäärin

Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	107
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	6
Määräaikainen henkilöstö	9
Yhteensä	122

2012	2011
107	107
6	4
9	1
122	112

44. Johdolle maksetut palkat ja palkkiot

Palkat ja palkkiot	2012	2011
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	334	376

2012	2011
334	376

45. Johdolle myönnettyt luotot ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Myönnettyt luotot	2012	2011
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	264	177
Luotot 1.1.	220	100
lisäykset	-26	-13
vähennykset	457	264
Luotot 31.12.	457	264

2012	2011
264	177
220	100
-26	-13
457	264

46. Johdon eläkesitoumukset

Johdon lakisääteinen eläketurva ja lisäeläketurva on järjestetty vakuutuksilla.

47. Lähipiiriin kuuluvalla olevat laina- ja muut rahoitussaimet sekä näihin tehdyt sijoitukset, takaukset ja vakuudet

	Saamiset yleisöltä, jul- kisyhteisöltä	Osake- sijoitukset	Muut saamiset
Lähipiiriin kuulumisperuste			
Määräysvalta	-	15 819	1
Huomattava vaikutusvalta	15 844	3 230	247
Lähipiiriin johtoon kuuluvat avainhenkilöt	1 361	-	-
Yhteensä	17 206	19 049	248
Arvon alentumistappiot	-	-	-

Lähipiiriin kuuluvan (IAS 24:n määritelmä) ja emoyrityksen välillä tehdyt liiketoimet ilmoitetaan vain, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Johdolle myönnetty luotot, takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset on eritelty liitteessä 45.

Lähipiiriin kuuluville luonnollisille henkilöille myönnetty luotot ja takaukset on myönnetty tavanomaisin ehdoin.

Lähipiiriin kuuluville yhtiöille myönnetty luotot on eritelty lähipiiriperusteen mukaisesti.

Luottolaitoksen omistustukseen perustuville lähipiiriyritykselle myönnetty luotot ovat vakuudettomia.

Muilta osin luottosopimukset on tehty tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Lähipiiriin kuuluville yhtiöille myönnetty nostamattomat luotot ja takaukset on esitetty liitteessä 40.

Lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden kanssa tehdyt muut taseen ulkopuoliset sitoumukset on esitetty liitteessä 42.

Lähipiiriin kuuluvat yhtiöt, joihin on tehty osakesijoituksia, on esitetty tarkemmin liitteessä 48.

48. Merkittävät osakeomistukset

Osakeomistukset	Kotipaikka	Omistusosuus	Oma pääoma 31.12.2012	Tilikauden voitto/tappio
Tapiola Varainhoito Oy	Espoo	100,0 %	8 830	264
Ab Compass Card Oy Ltd	Maarianhamina	34,0 %	5 661	-214

49. Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2012	2011
Tilintarkastus	95	24
Tilintarkastuslain mukaiset toimeksiannot	1	3
Muut palvelut	13	75
Yhteensä	109	102

50. Tiedot emoyrityksestä

Tämän konsernitilinpäätöksen emoyritys, Tapiola Pankki Oy, kuuluu tytäryrityksenä konserniin, jonka emoyrityksen nimi on LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö. Molempien kotipaikka on Espoo. Konsernitilinpäätökset ovat saatavissa internet-osoitteesta www.lahitapiola.fi

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Espoossa 28.2.2013

Jari Eklund
Hallituksen puheenjohtaja

Leevi Ainasoja

Hanna Hiidenpalo

Matti Inha

Jukka Kinnunen

Harri Lauslahti

Erik Valros

Marja Pajulahti
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 2.4.2013

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Juha Tuomala
KHT

Tilintarkastuskertomus

Tapiola Pankki Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Tapiola Pankki Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syylistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 2. päivänä huhtikuuta 2013

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Juha Tuomala
KHT

LähiTapiola on lähellä läpi elämän

LähiTapiola on lähellä Sinua kaikkialla Suomessa. 20 alueyhtiötämme tarjoavat Sinulle kokonaispalvelut vakuutuksissa, pankkipalveluissa sekä säästämisessä ja sijoittamisessa. Olemme paikallinen kumppanisi turvallisuuden, hyvinvoinnin ja talouden asioissa.

Tervetuloa tutustumaan LähiTapiolaan!

LähiTapiola-ryhmä
Käyntiosoite: Revontulentie 7
02100 Espoo
Postiosoite: 02010 LähiTapiola
Puh: (09) 4531
www.lahitapiola.fi